

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ:**

**«ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΤΗΣ
ΕΕ: Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΕΤΗΣΙΩΣ ΕΝΑ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΦΑΛΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΟ»**

Εισαγωγικές παρατηρήσεις της Επιτροπής:

Στο πλαίσιο της μεθόδου επιμερισμένης διαχείρισης που εφαρμόζεται στον τομέα της συνοχής, παρά την ετήσια αποδοχή λογαριασμών των προγραμμάτων που συμβάλλει στη βελτίωση της λογοδοσίας, τα προγράμματα δαπανών της ΕΕ είναι πολυετή βάσει σχεδιασμού και τα σχετικά συστήματα ελέγχου και οι κύκλοι διαχείρισης καλύπτουν επίσης πολλά έτη. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να εντοπίζονται σφάλματα σε οποιοδήποτε σημείο ολόκληρου του κύκλου των προγραμμάτων, μερικές φορές αρκετά έτη μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής. Τα σφάλματα μπορούν να διορθωθούν εντός του ίδιου έτους ή τα επόμενα έτη, έως το κλείσιμο στο τέλος του κύκλου ζωής των προγραμμάτων, ώστε να επιτευχθεί υπολειπόμενο επίπεδο σφάλματος κάτω του 2 % για όλα τα προγράμματα με την πάροδο του χρόνου.

Επομένως, οι στρατηγικές ελέγχου είναι πολυετείς και διαφοροποιημένες ως προς τον κίνδυνο. Κάθε χρόνο, οι αρχές των κρατών μελών υποβάλλουν έκθεση για τους ελέγχους που διενεργούν σε σχέση με τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των αντίστοιχων προγραμμάτων τους. Αυτό γίνεται μέσω δέσμης εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που περιλαμβάνει διαχειριστική δήλωση, ετήσια έκθεση ελέγχου που περιλαμβάνει ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικών δειγμάτων και ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών. Η εν λόγω υποβολή εκθέσεων αποτελεί τη βάση για την αποδοχή των λογαριασμών των προγραμμάτων από την Επιτροπή και τη βάση για τη δημιουργία βεβαιότητας.

Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (στο εξής: ΕΕΔ), οι γενικοί διευθυντές αναφέρουν σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, τη λειτουργία των οικείων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και τη δημοσιονομική διαχείριση, λαμβάνοντας υπόψη τη διασφάλιση που παρέχουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων περιέχει τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή. Καθήκον των γενικών διευθυντών ως κύριων διατακτών είναι να παρέχουν διασφάλιση για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Η Επιτροπή σχεδίασε ανάλογα το οικείο σύστημα διασφάλισης για την πολιτική συνοχής. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το εν λόγω σύστημα, το οποίο βασίζεται στην επανεξέταση των εργασιών των εθνικών ελεγκτικών αρχών για κάθε επιμέρους πρόγραμμα και σε περαιτέρω επιτόπιες ελεγκτικές εργασίες επανεκτέλεσης για μια επιλογή προγραμμάτων, κυρίως βάσει κινδύνων, παρέχει αξιόπιστη βάση για την απόκτηση εύλογης βεβαιότητας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων δαπανών σε κάθε λογαριασμό.

Ο συγκεντρωτικός βασικός δείκτης επιδόσεων για τη νομιμότητα και την κανονικότητα (ΒΔΕ 5) που αναφέρεται κάθε έτος στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων είναι ένα εύρος τιμών που βασίζεται στον σταθμισμένο μέσο όρο επιβεβαιωμένων ποσοστών σφάλματος για όλα τα επιμέρους προγράμματα, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες εκείνη τη στιγμή και συμπεριλαμβανομένου του μέγιστου επιπέδου κινδύνου, το οποίο αντικατοπτρίζει τυχόν περαιτέρω κινδύνους που δεν έχουν επιβεβαιωθεί ακόμη με ελεγκτικά τεκμήρια και βρίσκονται ακόμη υπό αξιολόγηση κατά την ημερομηνία υπογραφής της ΕΕΔ. Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί ακόμη να διενεργεί ελέγχους και να εφαρμόζει τις απαιτούμενες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις μετά την αποδοχή των λογαριασμών και την υπογραφή της ΕΕΔ.

Λεπτομερείς οδηγίες και καθοδήγηση προς τις υπηρεσίες και αξιολόγηση της ποιότητας από τις κεντρικές υπηρεσίες διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες και τα δεδομένα που περιέχονται στις ΕΕΔ αποτελούν συναφή και αξιόπιστη πηγή για την εκτίμηση του εύρους κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (στο εξής: ΕΕΔΕ). Επιπλέον, η ΕΕΔΕ υπόκειται σε αυστηρή προπαρασκευαστική διαδικασία και διαδικασία λήψης αποφάσεων, στο πλαίσιο της οποίας οι κεντρικές υπηρεσίες λαμβάνουν λεπτομερείς κατευθύνσεις σχετικά με το περιεχόμενο και τη διάρθρωσή της από το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης το οποίο βρίσκεται στην κορυφή της δομής εταιρικής διακυβέρνησης της Επιτροπής.

ΣΥΝΟΨΗ

V. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η εκτίμησή της για το επίπεδο σφάλματος (ΒΔΕ) που γνωστοποιήθηκε στις ΕΕΔ των ΓΔ REGIO και EMPL για το 2019 και το 2020 εκφράζεται ως εύρος που περιλαμβάνει μέγιστο κίνδυνο. Παρότι είναι χαμηλότερο από το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος του ΕΕΣ, τα τελευταία δύο χρόνια το εν λόγω εύρος εμπίπτει στο διάστημα που υπολογίζει το ΕΕΣ για τη δήλωση αξιοπιστίας του.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι ο ΒΔΕ και η μέγιστη τιμή του που δημοσιεύονται στην ΕΕΔ αντικατοπτρίζουν την εύλογη και δίκαιη εκτίμηση των ποσοστών σφάλματος για κάθε πρόγραμμα και σωρευτικά για όλα τα προγράμματα, με βάση όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ (βλέπε απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 51 και 85).

VI. Πράγματι, το κανονιστικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020 διαχωρίζει ρητά τα ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας από την αποδοχή των λογαριασμών. Κατά συνέπεια, εφόσον υπάρχει ελεγκτική γνώμη χωρίς επιφυλάξεις από την ελεγκτική αρχή, η Επιτροπή πρέπει να αποδεχθεί τους λογαριασμούς, ανεξάρτητα από το καθεστώς νομιμότητας και κανονικότητας των υποκείμενων δαπανών. Μετά την αποδοχή των λογαριασμών, η Επιτροπή συνεχίζει τις εργασίες της όσον αφορά τυχόν εκκρεμή ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας, με πλήρη τήρηση των κανονιστικών προϋποθέσεων. Η Επιτροπή μπορεί πάντα να διακόψει την καταβολή του υπολοίπου (εάν είναι θετικό) ή, συχνότερα, να προχωρήσει αμέσως στην εκτέλεση του σχετικού εντάλματος είσπραξης και να κινηθεί διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης, για παράδειγμα ως αποτέλεσμα των οικείων ελέγχων κανονικότητας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, μετά την αποδοχή των λογαριασμών, τα εν λόγω επόμενα βήματα διασφαλίζουν κατάλληλα τον προϋπολογισμό της ΕΕ (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 77).

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά την περίοδο 2021-2027, ο κανονισμός την υποχρεώνει να απορρίπτει τους υποβαλλόμενους λογαριασμούς εάν περιέχουν εναπομείναν υπολειπόμενο σφάλμα άνω του 2 %.

VII. Η Επιτροπή επιδιώκει να επιτύχει ισορροπία μεταξύ των στόχων της (διασφάλιση), των μέσων (πόροι και διαθέσιμος χρόνος) που έχει στη διάθεσή της για τον σκοπό αυτόν και του αριθμού των δεσμών εγγράφων / προγραμμάτων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που πρέπει να επανεξεταστούν.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει τη χρησιμότητα των ελέγχων βάσει εγγράφων που διενεργεί κάθε χρόνο για κάθε πρόγραμμα.

Η εν λόγω προσέγγιση είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική για τα προγράμματα που διαπιστώνεται ότι αναφέρουν αξιόπιστα χαμηλά ποσοστά σφάλματος κάθε χρόνο. Βάσει ενδεδειγμένης αξιολόγησης της ποιότητας και της πληρότητας των πληροφοριών που παρέχονται στις δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, καθώς και της συσσωρευμένης πείρας της Επιτροπής με ελεγκτικές αρχές και προγράμματα, οι έλεγχοι βάσει εγγράφων καθιστούν δυνατή την επίτευξη ορισμένου επιπέδου βεβαιότητας για όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, συμπληρώνονται, όποτε χρειάζεται, με διερευνητικές αποστολές και εμπεριστατωμένη εξέταση των

εγγράφων εργασίας. Επιτρέπουν επίσης τον εντοπισμό κινδύνων βάσει περαιτέρω επιτόπιων ελέγχων επανεκτέλεσης (βλέπε απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 25, 26 και 30).

VIII. Όπως αναφέρεται στη στρατηγική ελέγχου της Επιτροπής, το ελεγκτικό έργο επικεντρώνεται στις ελεγκτικές αρχές τις οποίες η Επιτροπή δεν μπορούσε ακόμη να εμπιστευτεί αρκετά, για τις οποίες διενεργήθηκε περιορισμένη επανεξέταση έως τώρα ή για τις οποίες προέκυψαν νέοι κίνδυνοι. Επιπλέον, με την πάροδο του χρόνου απαιτείται ορισμένη ελεγκτική κάλυψη και άλλων ελεγκτικών αρχών.

Η νέα κοινή διεύθυνση ελέγχου για τη συνοχή (στο εξής: DAC) θα διασφαλίσει την επαρκή τεκμηρίωση της διαδικασίας κατάρτισης των οικείων μελλοντικών σχεδίων ελέγχου.

IX. Στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργεί, όταν η Επιτροπή εντοπίζει πρόσθετα σφάλματα στα επανεξετασθέντα δείγματα, αξιολογεί συστηματικά αν τα εν λόγω σφάλματα μπορούν να παρουσιαστούν ξανά στο υπόλοιπο δείγμα της ελεγκτικής αρχής και ζητεί πρόσθετες ελεγκτικές εργασίες, όποτε κρίνεται αναγκαίο. Όσο βρίσκονται σε εξέλιξη η εν λόγω αξιολόγηση και τυχόν σχετικές επαληθεύσεις, το ΥΣΠΣ που αναφέρεται στις ΕΕΔ στο πλαίσιο του ΒΔΕ λαμβάνει υπόψη την αβεβαιότητα αυτή στον κοινοποιημένο μέγιστο κίνδυνο.

X. Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι ο ΒΔΕ και η μέγιστη τιμή του που δημοσιεύονται στην ΕΕΔ αντικατοπτρίζουν μια εύλογη και δίκαιη εκτίμηση των ποσοστών σφάλματος για κάθε πρόγραμμα και σωρευτικά για όλα τα προγράμματα, με βάση όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ.

XI. Πρώτη περίπτωση – Η Επιτροπή δεν αποδέχεται αυτήν τη σύσταση να προτείνει νομοθετική αλλαγή σε σχέση με την παρακράτηση πληρωμών.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο νέος όρος που θεσπίστηκε στον ΚΚΔ 2021-2027 ενισχύει ήδη την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 1).

Δεύτερη περίπτωση – Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει αυτήν τη σύσταση.

Σύμφωνα με τους στόχους της, επί του παρόντος η κοινή διεύθυνση ελέγχου για τη συνοχή ενισχύει περαιτέρω την τεκμηρίωση και τη διαδικασία ελέγχου των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 2).

Τρίτη περίπτωση – Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει αυτήν τη σύσταση.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να γνωστοποιεί στην ΕΕΔ, στο πλαίσιο των λεπτομερέστερων πληροφοριών που παρέχονται στην ΕΕΔ για το 2020, τον τρόπο με τον οποίο διατυπώνονται οι επιφυλάξεις για προγράμματα ή τμήματα προγραμμάτων (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 3).

Τέταρτη περίπτωση – Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει αυτήν τη σύσταση.

Το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης, στην κορυφή της δομής εταιρικής διακυβέρνησης της Επιτροπής, επιβλέπει την κατάρτιση της ΕΕΔΕ και, ως εκ τούτου, είναι το κατάλληλο όργανο για την παροχή ενισχυμένης καθοδήγησης σχετικά με το περιεχόμενο της έκθεσης (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 4).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

07. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι οι διαχειριστικές επαληθεύσεις είναι η πρώτη γραμμή άμυνας κατά των σφαλμάτων και θα πρέπει να είναι αποτελεσματικότερες εξ αρχής όσον αφορά την πρόληψη και τον εντοπισμό σφαλμάτων. Κάθε χρόνο, η ΓΔ REGIO και η ΓΔ EMPL αναφέρουν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους (ΕΕΔ) ότι μεγάλο μέρος των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου λειτουργούν

και δεν προκαλούν υψηλά ποσοστά σφάλματος (89 % και 82 % των προγραμμάτων αντίστοιχα για τη ΓΔ REGIO και τη ΓΔ EMPL στις ΕΕΔ τους για το 2020). Επίσης, το ΕΕΣ δεν εντοπίζει σφάλματα στους ελέγχους που διενεργεί σε δείγματα πράξεων, κάθε έτος, για ορισμένα προγράμματα που είχαν αναφέρει χαμηλά ποσοστά σφάλματος (κάτω του 1 %).

10. Στην πράξη, η ελεγκτική δραστηριότητα της Επιτροπής στο πλαίσιο του οικείου ετήσιου κύκλου ελέγχου περιλαμβάνει την επανεξέταση των εθνικών εκθέσεων ελέγχου συστημάτων, τη διεξοδική αξιολόγηση βάσει εγγράφων όλων των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου (μέρος των δεσμών εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας), τις διερευνητικές αποστολές και τους επιτόπιους ελέγχους. Αυτό παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να επιβεβαιώσει τα αναφερθέντα ποσοστά σφάλματος για τα περισσότερα προγράμματα έως την επόμενη ΕΕΔ, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες οι έλεγχοι είναι ακόμη σε εξέλιξη.

Επιπλέον, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα, στο πλαίσιο του ΚΚΔ, να διενεργεί ελέγχους βάσει του πολυετούς πλαισίου εντός τριών ετών από το έτος καταχώρισης των δαπανών στους ετήσιους λογαριασμούς.

11. Ο κανονισμός (άρθρο 139 παράγραφος 1) ορίζει ότι η Επιτροπή προβαίνει σε εξέταση των εγγράφων που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη (η δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, συμπεριλαμβανομένων των λογαριασμών). Η αποδοχή λογαριασμών βασίζεται σε ελεγκτική γνώμη χωρίς επιφυλάξεις σχετικά με τους λογαριασμούς, η οποία παρέχεται από την ελεγκτική αρχή στη δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, εκτός εάν η Επιτροπή διαθέτει συγκεκριμένα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η ελεγκτική γνώμη σχετικά με τους λογαριασμούς δεν είναι αξιόπιστη (άρθρο 139 παράγραφος 2 του ΚΚΔ).

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 12 και 13:

Οι έλεγχοι της Επιτροπής βάσει εγγράφων μπορούν επίσης να συμπληρωθούν με διερευνητικές αποστολές για την αποσαφήνιση των αμφιβολιών που διατυπώθηκαν κατά τον έλεγχο βάσει εγγράφων της ετήσιας έκθεσης ελέγχου και της ελεγκτικής γνώμης. Κατά τη διάρκεια των εν λόγω διερευνητικών αποστολών, σε ορισμένες περιπτώσεις καθιερώθηκε σταδιακά περιορισμένη επανεκτέλεση ορισμένων πράξεων, προκειμένου να διασφαλιστεί πρόσθετη βεβαιότητα σχετικά με την αξιοπιστία των αναφερόμενων σφαλμάτων. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των εντοπισθέντων κινδύνων οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση κινδύνου της Επιτροπής και ενδέχεται να οδηγήσουν σε επίσημους ελέγχους συμμόρφωσης με επανεκτέλεση δειγμάτων πράξεων.

Οι έλεγχοι συμμόρφωσης μπορούν επίσης να επιφέρουν την επανεκτέλεση ελέγχων συστημάτων, όταν προκύπτουν συγκεκριμένες αμφιβολίες. Επίσης, η μεθοδολογία της Επιτροπής για τους ελέγχους συμμόρφωσης έχει εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου ώστε να περιλαμβάνει επιπρόσθετα (ακόμη και πριν από τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς που επιβλήθηκαν λόγω της κρίσης λόγω της νόσου COVID) την επανεκτέλεση ελέγχων πράξεων βάσει εγγράφων, παράλληλα με τη δυνατότητα για παραδοσιακή επιτόπια επανεκτέλεση.

14. Σύμφωνα με τη σύσταση αριθ. 4 του ΕΕΣ στην ετήσια έκθεσή του για το 2017, ο βασικός δείκτης επιδόσεων της Επιτροπής σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα είναι το κύριο ποσοστό σφάλματος που αναφέρεται στην ΕΕΔ, με βάση τους λογαριασμούς για τους οποίους ο κύκλος ελέγχου της Επιτροπής έχει ολοκληρωθεί σε μεγάλο βαθμό και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι προκαταβολές που καταβλήθηκαν σε χρηματοοικονομικά μέσα.

Η Επιτροπή γνωστοποιεί επίσης στις ΕΕΔ και την ΕΕΔΕ τον κίνδυνο κατά την πληρωμή και τον κίνδυνο κατά το κλείσιμο για τις σχετικές δαπάνες των ταμείων και των εκτελεστικών ΓΔ, βάσει των ΥΣΠΣ που καθορίστηκαν σε επίπεδο ΕΠ. Τέλος, στην ΕΕΔΕ, η Επιτροπή γνωστοποιεί επίσης τους κινδύνους κατά την πληρωμή για τα τρία ταμεία συνδυαστικά (βλέπε ΕΕΔΕ του 2020, τόμος III,

παράρτημα 5, σελίδα 190), προκειμένου να λάβει υπόψη τη συγκεκριμένη σύσταση αριθ. 4 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2017.

15. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι κάθε χρόνο επιπλέον σφάλματα εξακολουθούν να μην εντοπίζονται και, ως εκ τούτου, να μην αναφέρονται σε ορισμένες δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που υποβάλλουν οι ελεγκτικές αρχές. Ωστόσο, η Επιτροπή αξιολογεί την αξιοπιστία των ελεγκτικών αρχών όχι μόνο με βάση τα εκ νέου υπολογισθέντα ποσοστά σφάλματος (τα οποία μπορούν να επηρεαστούν από μεμονωμένα σφάλματα με σημαντικό στατιστικό αντίκτυπο), αλλά με βάση ορισμένα κριτήρια τα οποία, αν δεν αξιολογηθούν ικανοποιητικά, αντικατοπτρίζουν την παρουσία συστημικών αδυναμιών στο έργο τους και στα συστήματα ελέγχου (βλέπε επίσης απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.14 και 6.15 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2018). Επιπλέον, η Επιτροπή και το ΕΕΣ εντοπίζουν επίσης δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας για τις οποίες δεν εντοπίστηκε κανένα πρόσθετο σφάλμα στο δείγμα των εκ νέου διενεργηθέντων ελέγχων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η κατάσταση διαφέρει από πρόγραμμα σε πρόγραμμα και από έτος σε έτος, ανάλογα με την πολυπλοκότητα των επίμαχων ζητημάτων και τις αναφορές στις ΕΕΔ σχετικά με την αξιοπιστία του έργου που επιτελούν οι ελεγκτικές αρχές (βλέπε σελίδες 41 και 47 αντίστοιχα από τις ΕΕΔ των ΓΔ REGIO και ΓΔ EMPL για το 2020).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

21. Το κανονιστικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020 (ιδίως το άρθρο 139 παράγραφος 5 του ΚΚΔ) διαχωρίζει ρητά τα ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας από την αποδοχή των λογαριασμών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή πρέπει να αποδεχθεί τους λογαριασμούς των προγραμμάτων, δηλαδή την πληρότητα, την ακρίβεια και την αλήθεια των λογιστικών στοιχείων που παρουσιάζονται στους λογαριασμούς, ακόμη και όταν εντοπίζονται σημαντικές παράτυπες δαπάνες. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ΕΕΣ παρέχει επίσης χωριστές γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πράξεων.

Η αποδοχή των λογαριασμών των προγραμμάτων από την Επιτροπή μπορεί να οδηγήσει στην πληρωμή του υπολοίπου (εάν είναι θετικό) ή, συχνότερα λόγω του συστήματος υψηλών προκαταβολών, σε ένταλμα είσπραξης. Η Επιτροπή μπορεί ακόμη να διακόψει την πληρωμή του υπολοίπου των λογαριασμών που έχουν γίνει αποδεκτοί (εφόσον πληρούνται οι όροι του άρθρου 83 του ΚΚΔ) και/ή να κινηθεί διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης σύμφωνα με τα άρθρα 144 και 145 του ΚΚΔ. Ως εκ τούτου, οι εργασίες της Επιτροπής συνεχίζονται μετά την αποδοχή των λογαριασμών όσον αφορά τυχόν εκκρεμή ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας και η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόζει διορθωτικά μέτρα όταν εντοπίζονται παρατυπίες, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, παρά την αποδέσμευση της παρακράτησης του 10 %, αυτά τα επακόλουθα μέτρα διασφαλίζουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι σε περίπτωση που η αποδοχή των λογαριασμών έχει ως αποτέλεσμα την ανάκτηση του υπολοίπου (λόγω προχρηματοδότησης που υπερβαίνει τις δαπάνες που πιστοποιούνται στους λογαριασμούς), η Επιτροπή μπορεί να προβεί αμέσως στην έκδοση εντάλματος είσπραξης των εν λόγω ποσών χωρίς να περιμένει την ολοκλήρωση περαιτέρω διαδικασιών που σχετίζονται με ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας. Στις περιπτώσεις αυτές, τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ προστατεύονται καλύτερα με αυτήν την άμεση ανάκτηση.

Πλαίσιο 1 - Αποδοχή λογαριασμών με σημαντικό επίπεδο σφάλματος

Στο παράδειγμα που παραθέτει το ΕΕΣ, η ελεγκτική γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας για την περίοδο 2017-2018, η οποία εκδόθηκε από την ελεγκτική αρχή, περιείχε επιφύλαξη και για τα τρία στοιχεία της γνώμης (λογαριασμοί, νομιμότητα/κανονικότητα και σύστημα διαχείρισης και ελέγχου) λόγω υψηλού υπολειπόμενου συνολικού ποσοστού σφάλματος (ΥΣΠΣ 8,54 %).

Η Επιτροπή διευκρίνισε στην ελεγκτική αρχή ότι, σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις (άρθρο 127 παράγραφος 5 στοιχείο α) και άρθρο 139 παράγραφοι 2 και 5 του ΚΚΔ), η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να εκφράζει τη γνώμη της σχετικά με τους λογαριασμούς μόνον όσον αφορά την πληρότητα, την ακρίβεια και την αλήθειά τους. Η νομιμότητα και η κανονικότητα των δαπανών στους λογαριασμούς (που εκφράζονται μέσω του ΥΣΠΣ) εξετάζονται στο πλαίσιο άλλων στοιχείων της ελεγκτικής γνώμης.

Μετά την εξέταση της δέσμης εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, η Επιτροπή αποδέχθηκε τους λογαριασμούς (καθώς πληρούνταν οι σχετικές νομικές προϋποθέσεις), εξέδωσε το ένταλμα είσπραξης που προέκυψε από τον υπολογισμό του υπολοίπου και κίνησε την απαιτούμενη διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης.

22. Η Επιτροπή υποχρεούται από τις νομικές διατάξεις (άρθρα 99 και 102 του ΚΚΔ 2021/1060 για την περίοδο 2021-2027) να κοινοποιεί έως τις 31 Μαΐου στα κράτη μέλη αν αποδέχεται ή όχι τους λογαριασμούς που υποβάλλονται έως τις 15 Φεβρουαρίου του ίδιου έτους.

Λόγω αυτού του χρονικού περιορισμού, η Επιτροπή δεν έχει τη δυνατότητα να ολοκληρώσει την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος, ιδίως όταν πρέπει να διενεργήσει επιτόπιους ελέγχους. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το νομικό πλαίσιο (άρθρο 70 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για την περίοδο 2021-2027) ορίζει διάστημα τριών ημερολογιακών ετών μετά την αποδοχή των λογαριασμών εντός του οποίου οι σχετικές δαπάνες ενδέχεται να υποβληθούν σε ελέγχους της Επιτροπής. Επιπλέον, μπορούν να δρομολογηθούν διορθωτικά μέτρα ανά πάσα στιγμή μετά την αποδοχή των λογαριασμών και την αποδέσμευση της παρακράτησης πληρωμών (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 21).

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 25 και 26:

Ο έλεγχος βάσει εγγράφων του 100 % των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου και των ελεγκτικών γνωμών που έλαβε η Επιτροπή βασίζεται στις πληροφορίες που παρέχονται στη δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, με συνεκτίμηση της συσσωρευμένης γνώσης και των προηγούμενων ελεγκτικών εργασιών που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με την ελεγκτική αρχή και το οικείο ΕΠ (συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων της ίδιας της Επιτροπής, των ελέγχων του ΕΕΣ και των εθνικών εκθέσεων ελέγχου συστημάτων).

Συνεπάγεται επίσης επικοινωνία με τις ελεγκτικές αρχές των προγραμμάτων για την αποσαφήνιση των πληροφοριών από τις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου, οι οποίες ενδεχομένως συμπληρώνονται από διερευνητικές αποστολές για την περαιτέρω επανεξέταση των πληροφοριών με την ελεγκτική αρχή. Επομένως, η εν λόγω διαδικασία μπορεί να περιλαμβάνει την επανεξέταση ορισμένων εγγράφων εργασίας της ελεγκτικής αρχής και την επανεκτέλεση βάσει εγγράφων ορισμένων στοιχείων των ελέγχων πράξεων. Πράγματι, παρόλο που η μεθοδολογία της Επιτροπής για τους ελέγχους βάσει εγγράφων και τις διερευνητικές αποστολές δεν αναφερόταν ρητά στην αξιολόγηση ή την επαλήθευση της κανονικότητας μεμονωμένων πράξεων ή στοιχείων δαπανών έως το 2020, και στο παρελθόν η εν λόγω αξιολόγηση/επαλήθευση έχει πραγματοποιηθεί σε πολλές περιπτώσεις στην πράξη.

Ο έλεγχος βάσει εγγράφων επιτρέπει την επαλήθευση της μεθοδολογίας δειγματοληψίας και την αναπροσαρμογή των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος, ανεξάρτητα από την πηγή του σφάλματος (ποσοτικός προσδιορισμός των σφαλμάτων, πρόβλεψη εντοπισθέντων σφαλμάτων, επίπεδο αναφερόμενων διορθώσεων, αντιμετώπιση ορισμένων σφαλμάτων κ.λπ.). Όλα αυτά τα εντοπισθέντα ζητήματα και οι συνδυασμένες διαπιστώσεις παρέχουν τη δυνατότητα στην Επιτροπή να υπολογίζει εκ νέου ένα πιο ακριβές ποσοστό σφάλματος από το αναφερόμενο, όποτε είναι αναγκαίο. Αυτό γίνεται κάθε χρόνο, σε ορισμένα προγράμματα. Για παράδειγμα, για τις δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που ελήφθησαν το 2020, η ΓΔ REGIO μπόρεσε να υπολογίσει εκ νέου τον υπολειπόμενο κίνδυνο που αναφέρθηκε για 19 προγράμματα, με βάση συνδυασμένες πληροφορίες από τους δικούς της ελέγχους και τον εκτεταμένο έλεγχο βάσει εγγράφων των δεσμών

εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας (βλέπε σελίδα 47 και υποσημείωση 104 της ΕΕΔ της ΓΔ REGIO). Ο εν λόγω έλεγχος βάσει εγγράφων των αναφερόμενων υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος οδήγησε, συνεπώς, σε εκ νέου υπολογισμό του μέσου ποσοστού σφάλματος στο 2,1 %, αντί για 1,2 % που ανέφεραν οι αρχές των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ/ΤΣ.

Ωστόσο, ο έλεγχος βάσει εγγράφων δεν αποσκοπεί στην εξέταση όλων των σχετικών δικαιολογητικών εγγράφων και στην πλήρη αξιολόγηση της κανονικότητας των δαπανών. Παρά τα πρόσθετα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή, για παράδειγμα διερευνητικές αποστολές, έχοντας επίγνωση αυτού του εγγενούς περιορισμού του ελέγχου βάσει εγγράφων, η Επιτροπή συμπληρώνει τον εν λόγω έλεγχο με περαιτέρω ελεγκτικές εργασίες που επικεντρώνονται σε ελέγχους επαλήθευσης σε επίπεδο πράξεων και στοιχείων δαπανών για δείγμα δεσμών εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που επιλέγονται κυρίως με βάση την αξιολόγηση κινδύνου.

27. Όσον αφορά το περιεχόμενο του καταλόγου ελέγχου της Επιτροπής για την αξιολόγηση περίπου 800 εθνικών εκθέσεων ελέγχου συστημάτων που λαμβάνονται κάθε χρόνο, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στον οικείο κατάλογο ελέγχου είναι συγκεκριμένες και στοχεύουν στην ποιοτική αξιολόγηση των σημαντικών στοιχείων των εκθέσεων, όπως η έκταση των δοκιμών ελέγχου, η συνέπεια μεταξύ των ζητημάτων που εντοπίζονται και των συμπερασμάτων που εξάγονται, η καταλληλότητα των προτεινόμενων συστάσεων και η παρακολούθηση κ.λπ.

Με βάση τις προηγούμενες συζητήσεις με το ΕΕΣ σχετικά μ' αυτήν τη διαπίστωση, η Επιτροπή πρόσφατα επικαιροποίησε περαιτέρω τον εν λόγω κατάλογο ελέγχου, προσθέτοντας περαιτέρω οδηγίες προς τους ελεγκτές σχετικά με την αξιολόγηση που πρέπει να διενεργείται και τις πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιούνται ώστε να αιτιολογούνται πλήρως οι απαντήσεις ναι/όχι, διατηρώντας παράλληλα τον διοικητικό φόρτο σε ανάλογο επίπεδο.

28. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει τα ΥΣΠΣ στην ΕΕΔ με βάση όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες εκείνη τη στιγμή ως αποτέλεσμα των εργασιών ελέγχου βάσει εγγράφων και/ή επιτόπιων ελέγχων που διενεργήθηκαν. Αναμένεται ότι τα ΥΣΠΣ μπορούν να αναπροσαρμοστούν ως αποτέλεσμα των ελέγχων συμμόρφωσης, ιδίως στις περιπτώσεις που κατά τον έλεγχο βάσει εγγράφων η Επιτροπή εντόπισε σημαντικούς κινδύνους που σχετίζονται με το έργο της ελεγκτικής αρχής και την αξιοπιστία των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος και αποφάσισε να διενεργήσει περαιτέρω επιτόπιες ελεγκτικές εργασίες για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων.

30. Η Επιτροπή πρέπει να επιτύχει την ισορροπία μεταξύ των στόχων (διασφάλιση), των μέσων για την επίτευξή της (πόροι και διαθέσιμος χρόνος) και του αριθμού των δεσμών εγγράφων / προγραμμάτων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που πρέπει να επανεξεταστούν (πάνω από 300 δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που καλύπτουν 418 προγράμματα). Οι εν λόγω έλεγχοι βάσει εγγράφων είναι το πρώτο στάδιο της ελεγκτικής διαδικασίας· καλύπτουν το 100 % των δεσμών εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Με βάση τη συσσωρευμένη πείρα της Επιτροπής σχετικά με τις ελεγκτικές αρχές και τα προγράμματα και τα αποτελέσματα προηγούμενων ελέγχων, παρέχουν ορισμένο επίπεδο βεβαιότητας για όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα και τις δαπάνες τους. Μπορούν επίσης να αντιμετωπίσουν ορισμένα ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας (βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 25 και 26).

Επιπλέον, όταν ένα πρόγραμμα έχει αναφέρει χαμηλό ποσοστό σφάλματος από έτος σε έτος και οι εργασίες επανεκτέλεσης της Επιτροπής ή του ΕΕΣ δεν έχουν εντοπίσει πρόσθετα σφάλματα, ο έλεγχος βάσει εγγράφων καθιστά δυνατή τη διασφάλιση επαρκούς βεβαιότητας ότι το χαμηλό αναφερόμενο ποσοστό σφάλματος είναι και πάλι αξιόπιστο σε επόμενο έτος υπό αξιολόγηση.

Αυτό καταδεικνύεται στην περίπτωση του μεγαλύτερου προγράμματος του ΕΤΠΑ/ΤΣ, όπου το ΕΕΣ δεν έχει αναφέρει κανένα σφάλμα κατά την τελευταία διετία μέσω της επανεκτέλεσής του. Για ένα πρόγραμμα αυτού του είδους, ο έλεγχος βάσει εγγράφων της ετήσιας έκθεσης ελέγχου είναι επαρκής

και η επανεκτέλεση από την Επιτροπή σε ετήσια βάση δεν θα αποτελούσε αποδοτική χρήση των πόρων ελέγχου.

33. Οι ανακολουθίες που διαπιστώθηκαν από το ΕΕΣ κατά την εφαρμογή της μεθοδολογίας αξιολόγησης κινδύνου (απόδοση βαθμών για συγκεκριμένους κινδύνους) δεν είχαν αρνητικές συνέπειες στα συνολικά αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου της Επιτροπής. Μετά την προσομοίωση των βαθμολογιών κινδύνου με χρήση του σωστού εύρους τιμών, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η συνολική βαθμολογία κινδύνου για τις επιμέρους ελεγκτικές αρχές δεν θα είχε αλλάξει σημαντικά και τα συμπεράσματα όσον αφορά το σχέδιο ελέγχου θα παρέμεναν αμετάβλητα. Ωστόσο, το εν λόγω πόρισμα του ΕΕΣ ξετάστηκε και πράγματι ενισχύθηκε η αξιολόγηση της ποιότητας της αξιολόγησης κινδύνου το 2020, συμπεριλαμβανομένης της προσεκτικής επαλήθευσης της απόδοσης ορθών βαθμών σε όλες τις περιπτώσεις.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 34 και 35:

Κάθε αξιολόγηση κινδύνου αποτελεί εκ των προτέρων αξιολόγηση της πιθανότητας και του αντίκτυπου των δυνητικών κινδύνων με βάση την επαγγελματική κρίση και όλες τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες εκείνη τη στιγμή.

Η αξιολόγηση κινδύνου της Επιτροπής όσον αφορά τις ελεγκτικές αρχές καλύπτει όχι μόνο τα ποσοστά σφάλματος, αλλά και την ποιότητα των εργασιών μιας ελεγκτικής αρχής σε άλλους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων συστημάτων και των ελέγχων λογαριασμών. Επίσης, λαμβάνονται υπόψη παράγοντες που σχετίζονται, για παράδειγμα, με τη θέση της ελεγκτικής αρχής στο πλαίσιο των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και με τη διοικητική της ικανότητα.

Κατά συνέπεια, η αναθεώρηση των ποσοστών σφάλματος μετά τους ελέγχους συμμόρφωσης δεν μεταβάλλει υποχρεωτικά τα συμπεράσματα της αξιολόγησης κινδύνου. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, συνολικά, τα αποτελέσματα των οικείων ελέγχων συμμόρφωσης επιβεβαίωσαν τα συμπεράσματα της αξιολόγησης κινδύνου που διενήργησε.

36. Η διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου αποτελεί οδηγό για την κατάρτιση του σχεδίου ελέγχου, αλλά δεν είναι το μοναδικό και αποκλειστικό κριτήριο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την κατάρτιση του σχεδίου ελέγχου. Για παράδειγμα, η Επιτροπή συμπεριέλαβε μια ελεγκτική αρχή χαμηλού κινδύνου στο οικείο σχέδιο ελέγχου του 2019, λόγω των υψηλών ποσών που είχαν δηλωθεί στην Επιτροπή, γεγονός που δικαιολογεί πλήρως τη συμπερίληψη αυτή.

Όπως αναφέρεται στη στρατηγική ελέγχου της Επιτροπής, το ελεγκτικό έργο επικεντρώνεται στις ελεγκτικές αρχές τις οποίες η Επιτροπή δεν μπορούσε ακόμη να εμπιστευτεί αρκετά, για τις οποίες διενεργήθηκε περιορισμένη επανεξέταση έως τώρα ή για τις οποίες προέκυψαν νέοι κίνδυνοι.

Ωστόσο, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου και τις προηγούμενες συστάσεις του ΕΕΣ, πρέπει επίσης να πραγματοποιηθεί ένα ορισμένο επίπεδο ελεγκτικών εργασιών και για άλλες ελεγκτικές αρχές, γεγονός που θα διασφαλίσει την κάλυψη των κύριων ελεγκτικών αρχών σε βάθος χρόνου. Ως εκ τούτου, ενώ το στοιχείο κινδύνου αποτελεί τον κύριο παράγοντα για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των ελεγκτικών εργασιών της, η Επιτροπή εξετάζει επίσης το στοιχείο κάλυψης. Αυτό συνέβη ιδίως στην περίπτωση της ΓΔ EMPL το 2019, όταν αποφάσισε να αυξήσει την οικεία κάλυψη των ελεγκτικών αρχών του ΕΚΤ σε βάθος χρόνου.

Η Επιτροπή θα ενισχύσει περαιτέρω την τεκμηρίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων για την κατάρτιση του οικείου σχεδίου ελέγχου, προκειμένου να διασφαλίσει ότι η σύνδεση με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κινδύνου, καθώς και με άλλα εξεταζόμενα κριτήρια, γνωστοποιείται και επεξηγείται με σαφήνεια.

38. Όσον αφορά τις δύο περιπτώσεις που έθεσε το ΕΕΣ, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στη μία περίπτωση το ζήτημα έχει περιορισμένο δημοσιονομικό αντίκτυπο στον υπολειπόμενο κίνδυνο, όπως

υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή, και ότι στη δεύτερη περίπτωση μπορεί να χρειαστεί περαιτέρω αξιολόγηση, όπως επεξηγείται στις απαντήσεις της στα σημεία 39 και 40.

39. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η συμφωνία επιχορήγησης του έργου περιείχε ασαφείς όρους για την εφαρμοστέα απλουστευμένη επιλογή κόστους (δηλαδή αναφορά σε νομική βάση που δεν αντιστοιχεί στο αναφερόμενο ποσοστό του ενιαίου συντελεστή) και περιείχε αναφορά στο άρθρο 68 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ. Σ' αυτήν τη βάση, θα έπρεπε να είχε καταβληθεί στον δικαιούχο κατ' αποκοπή ποσοστό 15 % επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού αντί για 25 % επί των εφαρμοστέων άμεσων δαπανών (που ήταν το σύστημα που η διαχειριστική αρχή σκόπευε να επαναχρησιμοποιήσει από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» για έργα έρευνας και ανάπτυξης). Στο πλαίσιο του ελέγχου της Επιτροπής θα έπρεπε να είχε επισημανθεί η εν λόγω απόκλιση.

Ωστόσο, αυτή η διαφορά στο έργο έχει μικρή επίπτωση στο ποσοστό σφάλματος του προγράμματος, δεδομένου ότι ο έλεγχος της Επιτροπής εντόπισε σοβαρή παρατυπία στο εν λόγω πρόγραμμα με πολύ πιο ουσιώδη αντίκτυπο (αύξηση του ποσοστού σφάλματος πολύ πάνω από 2 %, βλέπε περιγραφή του ζητήματος στο πλαίσιο 2).

40. Στη δεύτερη περίπτωση που έθεσε το ΕΕΣ, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι δεν ανέλυσε τον όμιλο ούτε τις συμφωνίες λειτουργίας κατά την περίοδο του ελέγχου, δεδομένου ότι ο κωδικός NACE του δικαιούχου ήταν 93.293 (Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας, και όχι μεταφορές που υπόκεινται σε κρατική ενίσχυση). Ωστόσο, σε περίπτωση που μια επιχείρηση ασκεί διάφορες δραστηριότητες, μπορεί να χορηγηθεί περιφερειακή ενίσχυση για οικονομικές δραστηριότητες που δεν εξαιρούνται από το άρθρο 13 του ΓΚΑΚ, εάν οι δραστηριότητες είναι σαφώς διαχωρισμένες μεταξύ τους. Επίσης, εάν οι φορείς εκμετάλλευσης καταβάλλουν αγοραία τιμή για το δικαίωμα εκμετάλλευσης των πλοίων, μπορεί να αποκλειστεί ένα πλεονέκτημα στο εν λόγω επίπεδο. Ως εκ τούτου, στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ενίσχυση ωφέλησε τη δραστηριότητα μεταφορών που ασκούσαν οι μεταφορείς και, ως εκ τούτου, δεν ήταν επιλέξιμη βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

Η Επιτροπή θα ολοκληρώσει την απαιτούμενη αξιολόγηση σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές προκειμένου να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών.

41. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι σε περίπτωση κοινού ποσοστού σφάλματος που αναφέρεται για ένα πολυταμειακό πρόγραμμα, η ΓΔ μπορεί να αποφασίσει να χρησιμοποιήσει είτε το κοινό ποσοστό σφάλματος είτε το ειδικό ποσοστό σφάλματος του Ταμείου, εφόσον αυτό είναι διαθέσιμο (όπως έπραξε η ΓΔ EMPL στη συγκεκριμένη περίπτωση). Δεδομένου ότι τα αποτελέσματα του ελέγχου συμμόρφωσης της ΓΔ REGIO αφορούσαν μόνο το ΕΤΠΑ, η ΓΔ EMPL θεώρησε ότι δεν είχε λόγο να τροποποιήσει το αναφερόμενο ποσοστό σφάλματος του ΕΚΤ.

Η δημιουργία της DAC θα συμβάλλει στην εναρμόνιση της προσέγγισης που υιοθετούν οι δύο ΓΔ σε παρόμοιες περιπτώσεις (το κοινό ποσοστό σφάλματος θα χρησιμοποιείται και για τις δύο ΓΔ σε περίπτωση κοινού δείγματος).

Πλαίσιο 2 - Έλεγχος συμμόρφωσης - Κοινό δείγμα από τέσσερα ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ

Στην περίπτωση που έθεσε το ΕΕΣ, η ελεγκτική αρχή χρησιμοποίησε πράγματι ένα στρωματοποιημένο στατιστικό δείγμα για δύο προγράμματα του ΕΤΠΑ και δύο προγράμματα του ΕΚΤ. Μέσω της στρωματοποίησης, η ελεγκτική αρχή θα μπορούσε να αναφέρει ένα αντιπροσωπευτικό ποσοστό ανά Ταμείο και συνολικά για τα τέσσερα προγράμματα.

Με τον έλεγχο της Επιτροπής (ΓΔ REGIO) εντοπίστηκε παρατυπία του ΕΤΠΑ σε σχέση με τη σιδηροδρομική υποδομή με σημαντικό αντίκτυπο στο στρώμα του ΕΤΠΑ και, ως εκ τούτου, και στο κοινό ποσοστό σφάλματος (αύξηση του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος πολύ πάνω από 2 %). Δεδομένου ότι η συγκεκριμένη διαπίστωση του ΕΤΠΑ δεν σχετιζόταν με το ΕΚΤ όσον αφορά τη

βεβαιότητα, η ΓΔ EMPL έκρινε καταλληλότερο να χρησιμοποιήσει το ποσοστό σφάλματος του ΕΚΤ, ενώ η ΓΔ REGIO υπολόγισε εκ νέου το κοινό ποσοστό σφάλματος που χρησιμοποίησε η ελεγκτική αρχή.

Όπως αναφέρεται στο σημείο 41, η προσέγγιση θα εναρμονιστεί πλήρως στις μελλοντικές ΕΔΕ.

43. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι, τηρώντας παράλληλα την αναλογικότητα των διοικητικών διαδικασιών, η τεκμηρίωση του ελέγχου θα πρέπει να βελτιωθεί για ορισμένους φακέλους και θα διασφαλίσει ότι όλοι οι ελεγκτές τηρούν τις ισχύουσες απαιτήσεις.

45. Κατά γενικό κανόνα, οι αρχές των κρατών μελών εφαρμόζουν τις διορθώσεις που συνιστά η Επιτροπή στις οικείες εκθέσεις ελέγχου, κατόπιν ανταλλαγής επιχειρημάτων στο πλαίσιο των διαδικασιών αντιπαράθεσης, προκειμένου να είναι σε θέση να κάνουν χρήση της δυνατότητας που παρέχει ο ΚΚΔ για εκ νέου χρησιμοποίηση των Ταμείων τα οποία, συνεπώς, απελευθερώνονται για άλλα επιλέξιμα έργα (άρθρο 145 παράγραφος 5 του ΚΚΔ).

Σε αντίθετη περίπτωση, η Επιτροπή έχει την υποχρέωση, βάσει του κανονισμού, να κινήσει διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης καθώς και νέα διαδικασία αντιπαράθεσης με το κράτος μέλος σχετικά με τις απαιτούμενες επιμέρους διορθώσεις ή διορθώσεις κατά παρέκταση (άρθρα 85, 144 και 145 του ΚΚΔ). Τυχόν απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης της Επιτροπής μειώνει την κατανομή πόρων στο πρόγραμμα.

46. Σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2α του ΚΚΔ, η Επιτροπή πρέπει να ολοκληρώσει την οικεία έκθεση ελέγχου εντός 3 μηνών, με βάση τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους οι ελεγκτές σε εκείνο το στάδιο, ακόμη και αν το κράτος μέλος δεν αποδέχεται τις διαπιστώσεις της Επιτροπής.

Σε περίπτωση συνεχιζόμενης διαφωνίας, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει κατά το στάδιο παρακολούθησης όλες τις πρόσθετες πληροφορίες ή τα νέα στοιχεία που παρέχονται από το κράτος μέλος ως απάντηση στην τελική έκθεση ελέγχου, καθώς η Επιτροπή έχει την υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας με τα κράτη μέλη, όπως υπενθύμισε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σε πολλές αποφάσεις σχετικά με τις διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης της Επιτροπής. Αυτό μπορεί να απαιτήσει πρόσθετες εσωτερικές διαβουλεύσεις με τις αρμόδιες ΓΔ.

Το ίδιο ισχύει για την από μέρους της Επιτροπής παρακολούθηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου του ΕΕΣ, όταν τα κράτη μέλη παρέχουν πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας.

Πλαίσιο 3 - Τα τελικά ποσοστά σφάλματος δεν είναι τελικά

Η παρατήρηση που περιγράφει το ΕΕΣ στο πλαίσιο 3 αφορά μη επιλέξιμη άμεση ανάθεση έργου, η οποία αξιολογήθηκε εκ νέου από την Επιτροπή από τυχαίο σε συστημικό σφάλμα κατά το στάδιο παρακολούθησης του ελέγχου, βάσει πρόσθετων πληροφοριών από τις εθνικές αρχές. Σύμφωνα με τις εν λόγω πληροφορίες, διευκρινίστηκε ότι, σύμφωνα με την προσέγγιση της διαχειριστικής αρχής, κάθε έργο αυτού του είδους (δηλαδή έργο που χαρακτηρίζεται ως πιλοτικό και χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας) θα ανατίθεται απευθείας, στοιχείο το οποίο, κατά την άποψη της Επιτροπής, αντικατοπτρίζει ένα συστημικό ζήτημα στο έργο της διαχειριστικής αρχής. Επιβεβαιώθηκε επίσης από τις διαχειριστικές και τις ελεγκτικές αρχές ότι έως τώρα μόνο ένα έργο αυτού του είδους είχε δηλωθεί στην Επιτροπή. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αξιολόγησε εκ νέου τη διαπίστωση ως συστημικό σφάλμα, αντί για τυχαίο σφάλμα.

Οι εθνικές αρχές έχουν οριοθετήσει αυτό το συστημικό σφάλμα στον συγκεκριμένο πληθυσμό ελέγχου και συμφώνησαν να εφαρμόσουν ποσοστό διόρθωσης 100 % στο πλαίσιο της μεταγενέστερης αίτησης πληρωμής και να σταματήσουν την εσφαλμένη πρακτική. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή υπολόγισε εκ νέου τα ποσοστά σφάλματος, λαμβάνοντας υπόψη αυτό το οριοθετημένο

συστημικό σφάλμα σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τη δειγματοληψία και την αντιμετώπιση των σφαλμάτων, αντικατοπτρίζοντας επίσης την αρχή της αναλογικότητας βάσει της Συνθήκης και του ΚΚΔ (άρθρο 85 του ΚΚΔ).

Επομένως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι είναι ορθό και αναλογικό να μη γίνει παρέκταση αυτού του σφάλματος στο σύνολο των δαπανών που δηλώθηκαν για το πρόγραμμα και ότι το ΥΣΠΣ, όπως παρουσιάστηκε στην τελική έκθεση ελέγχου, έπρεπε να αναθεωρηθεί ανάλογα.

47. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης είναι χρονοβόρες και πολύπλοκες, για λόγους που εξηγούνται από το ΕΕΣ και λόγω της υποχρέωσης της Επιτροπής να λαμβάνει υπόψη τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που παρέχει το κράτος μέλος βάσει των αρχών της αναλογικότητας και της καλόπιστης συνεργασίας με τα κράτη μέλη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας δημοσιονομικής διόρθωσης. Τα κράτη μέλη ενδέχεται επίσης να μην παρέχουν πάντοτε όλα τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία εντός των καθορισμένων προθεσμιών ή αμέσως, γεγονός που περιπλέκει περαιτέρω τη διαδικασία.

Στην ΕΕΔ η Επιτροπή παρέχει την έκθεση προόδου των διαφόρων απαιτούμενων διαδικασιών δημοσιονομικής διόρθωσης για τις προηγούμενες λογιστικές χρήσεις (βλέπε ΕΕΔ της ΓΔ REGIO για το 2020, σ. 50-51).

49. Η Επιτροπή πρέπει να τηρεί τα αυστηρά κριτήρια που καθορίζει ο συννομοθέτης στον ΚΚΔ για τις καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις και να ακολουθεί όλες τις δέουσες διαδικασίες αντιπαράθεσης σύμφωνα με τις νομικές υποχρεώσεις και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα, προτού μπορέσει να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να επιβεβαιώσει αν οι ζητούμενες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις θα πρέπει να είναι καθαρές ή όχι πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας δημοσιονομικής διόρθωσης. Αυτό εξαρτάται από προσεκτική ανάλυση και τελική επιβεβαίωση της σοβαρής έλλειψης, όπως ορίζεται στον κανονισμό, με συνεκτίμηση τυχόν πρόσθετων πληροφοριών που παρέχονται από το κράτος μέλος κατά τη διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν ληφθεί και της δυνατότητας εφαρμογής των όρων που καθορίζει ο συννομοθέτης για τις καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις βάσει του άρθρου 145 παράγραφος 7 του ΚΚΔ.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 50 και 51:

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η εκτίμησή της για το επίπεδο σφάλματος (ΒΔΕ) που γνωστοποιήθηκε στις ΕΕΔ της ΓΔ REGIO και της ΓΔ EMPL για το 2019 και το 2020 εκφράζεται ως εύρος που περιλαμβάνει τους μέγιστους κινδύνους (βλέπε σημείο 60). Παρότι είναι κατώτερο από το επίπεδο σφάλματος που εκτιμά το ΕΕΣ, το εν λόγω εύρος εμπίπτει στο διάστημα που υπολόγισε το ΕΕΣ για τις δηλώσεις αξιοπιστίας του 2019 και του 2020.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι η λεπτομερής αξιολόγησή της που βασίζεται σε συνδυασμό εργασιών ελέγχου βάσει εγγράφων και επιτόπιων ελέγχων που καλύπτουν τα διάφορα επιμέρους προγράμματα και δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, ανάλογα με τους κινδύνους που τους αποδίδονται, της παρέχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε εύλογη και δίκαιη εκτίμηση των ποσοστών σφάλματος για κάθε πρόγραμμα και σωρευτικά για όλα τα προγράμματα.

Περαιτέρω εξηγήσεις παρέχονται στις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία που ακολουθούν.

51. Οι δημοσιευμένοι ΒΔΕ επιβεβαιώνονται από τον γενικό διευθυντή για τις σχετικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος αναφοράς. Αποτελούν εκτίμηση του συνολικού κινδύνου κατά την πληρωμή για τα προγράμματα του τομέα συνοχής που ελήφθησαν από κοινού κατά τη γνωστοποίησή τους, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες εκείνη τη στιγμή.

53. Λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας των ελέγχων, καθώς και τους διαθέσιμους πόρους, η Επιτροπή διενεργεί τις οικείες ελεγκτικές εργασίες επανεκτέλεσης σε

δειγματοληπτική βάση. Επιλέγει τα δείγματα των πράξεων που θα υποβληθούν σε επανέλεγχο με βάση τους εντοπισθέντες κινδύνους. Επίσης, η Επιτροπή επιλέγει, κατά περίπτωση και όποτε είναι δυνατό, διάφορα είδη πράξεων στο δείγμα της ελεγκτικής αρχής ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί εναλλακτικά να επιλέξει μέρος του δείγματός της τυχαία στο πλαίσιο του δείγματος που ελέγχθηκε από την ελεγκτική αρχή.

Ωστόσο, δεν είναι πάντα εφικτή η κάλυψη όλων των ειδών πράξεων δεδομένης της δομής του δείγματος της ελεγκτικής αρχής: το μέγεθος των δειγμάτων της Επιτροπής θα αυξανόταν σημαντικά και οι απαιτούμενες ελεγκτικές εργασίες δεν θα ήταν διαχειρίσιμες.

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι κάθε χρόνο υπάρχουν μόνο λίγες περιπτώσεις στις οποίες οι ελεγκτικές αρχές ομαδοποιούν διάφορα προγράμματα σε ένα κοινό δείγμα.

55. Όταν η Επιτροπή εντοπίζει πρόσθετα σφάλματα στον επαναληπτικό δειγματοληπτικό έλεγχο, οι ελεγκτικές διαδικασίες συνεχίζουν να αξιολογούν συστηματικά αν τα εν λόγω σφάλματα μπορούν να επαναληφθούν στο υπόλοιπο δείγμα της ελεγκτικής

αρχής. Αυτό γίνεται είτε μέσω ανάλυσης βάσει εγγράφων από την Επιτροπή είτε, συχνότερα, μέσω πρόσθετων ελεγκτικών εργασιών που ζητεί η Επιτροπή από την ελεγκτική αρχή, βάσει κοινής κατανόησης του ζητήματος και του λόγου για τον οποίο η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να επαληθεύσει το προηγούμενο ελεγκτικό έργο της. Επομένως, η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα συστηματικά για να διασφαλίσει ότι περαιτέρω παρόμοια σφάλματα, τα οποία ενδέχεται να υπάρχουν στο υπόλοιπο δείγμα της ελεγκτικής αρχής, διερευνώνται περαιτέρω, είτε μέσω της αξιολόγησής της είτε από την ελεγκτική αρχή (βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 56). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι με βάση την προσέγγισή της έχει τη δυνατότητα να διασφαλίσει εύλογη βεβαιότητα ότι όλα τα ουσιώδη σφάλματα θα εντοπιστούν στο υπόλοιπο μέρος του δείγματος της ελεγκτικής αρχής.

56. Σκοπός των ελέγχων συμμόρφωσης της Επιτροπής είναι η διασφάλιση εύλογης βεβαιότητας μέσω της επανεκτέλεσης —η οποία διενεργείται αναγκαστικά σε δειγματοληπτική βάση λόγω περιορισμών χρόνου και πόρων, βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 30— ότι τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρει η ελεγκτική αρχή είναι αξιόπιστα ή δεν περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες. Η προσέγγιση της Επιτροπής για την επίτευξη αυτής της εύλογης διασφάλισης περιλαμβάνει στοιχεία για την αντιμετώπιση του κινδύνου εντοπισμού (όπως η ανάλυση κινδύνων), αλλά δεν μπορεί να εξαλείψει τελείως τον εν λόγω κίνδυνο εντοπισμού, πράγμα που επίσης δεν θα ήταν οικονομικά αποδοτικό, ιδίως σε περιπτώσεις στις οποίες ο εν λόγω κίνδυνος δεν αξιολογείται ως σημαντικός. Όταν εξακολουθούν να υπάρχουν αμφιβολίες, η Επιτροπή χρησιμοποιεί έναν μέγιστο κίνδυνο για το πρόγραμμα, ενόψει του υπολογισμού του ΒΔΕ (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 60).

Όσον αφορά τις περιπτώσεις σφαλμάτων που η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν επαναλαμβάνονται, η Επιτροπή ανέλυσε προσεκτικά τη φύση και τις πρωταρχικές αιτίες κάθε σφάλματος, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά των μη ελεγχθεισών πράξεων. Με βάση τις εργασίες αυτές, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι περιορισμένη η πιθανότητα και/ή ο πιθανός αντίκτυπος σφαλμάτων αυτού του είδους στο υπόλοιπο δείγμα της ελεγκτικής αρχής.

Πλαίσιο 4 - Έλεγχοι συμμόρφωσης – τα πρόσθετα σφάλματα δεν εντοπίστηκαν ούτε διορθώθηκαν

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου συμμόρφωσης που διενήργησε σχετικά με τη δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που ανέφερε το ΕΕΣ, η Επιτροπή εντόπισε πρόσθετα σφάλματα σε τρεις πράξεις και αναθεώρησε ανάλογα τα ποσοστά σφάλματος. Ζητήθηκε επίσης από τις εθνικές αρχές να ελέγξουν εκ νέου το υπόλοιπο μέρος του δείγματος της ελεγκτικής αρχής που δεν ελέγχθηκε από την Επιτροπή λόγω αυτών των τριών σφαλμάτων. Μετά την τελική έκθεση ελέγχου της Επιτροπής, το κράτος μέλος εφάρμοσε τις απαιτούμενες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις.

Όσον αφορά τα αποτελέσματα του επακόλουθου ελέγχου του ΕΕΣ για τη δήλωση αξιοπιστίας του 2018, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τρία από τα πρόσθετα σφάλματα με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο αφορούσαν συστημικό ζήτημα που είχε ήδη εντοπιστεί από την Επιτροπή κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ελέγχου συστημάτων και για το οποίο έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα. Επιπλέον, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ανέλαβαν επίσης την παρακολούθηση όλων των υπόλοιπων διαπιστώσεων του ΕΕΣ που έγιναν δεκτές από την Επιτροπή. Τα ποσοστά σφάλματος αναθεωρήθηκαν περαιτέρω, προτάθηκαν νέες μεμονωμένες διορθώσεις και ζητήθηκε από τις εθνικές αρχές να ελέγξουν εκ νέου το υπόλοιπο μέρος του δείγματος της ελεγκτικής αρχής που δεν ελέγχθηκε από το ΕΕΣ και την Επιτροπή με βάση αυτές τις πρόσθετες διαπιστώσεις.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων που ζητήθηκαν κοινοποιήθηκαν από το κράτος μέλος τον Ιούνιο του 2021. Στο πλαίσιο της συνεπούς εφαρμογής των διαδικασιών παρακολούθησης, οι ελεγκτές της Επιτροπής βρίσκονται επί του παρόντος σε επικοινωνία με τις εθνικές αρχές για να λάβουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το έργο που έχει επιτελεστεί. Επίσης, δρομολογήθηκαν εσωτερικές διαβουλεύσεις με άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή ερμηνεία και προσέγγιση όσον αφορά ορισμένα πολύπλοκα ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.

Όποτε δικαιολογείται, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα λαμβάνουν περαιτέρω μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης των ποσοστών σφάλματος και/ή της εφαρμογής πρόσθετων διορθωτικών μέτρων.

58. Η Επιτροπή υπογραμμίζει τη χρησιμότητα των ελέγχων βάσει εγγράφων που διενεργεί κάθε χρόνο για κάθε πρόγραμμα και της δέσμης εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας στο πλαίσιο της ελεγκτικής της προσέγγισης. Η προσέγγιση αυτή είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική και κρίνεται σκόπιμη για προγράμματα που διαπιστώνεται ότι αναφέρουν αξιόπιστα χαμηλά ποσοστά σφάλματος κάθε χρόνο. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι έλεγχοι βάσει εγγράφων συμπληρώνονται με διερευνητικές αποστολές και εμπεριστατωμένη εξέταση των εγγράφων εργασίας. Επίσης καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό κινδύνων με βάση περαιτέρω επιτόπιους ελέγχους επανεκτέλεσης (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 25, 26 και 30).

Η Επιτροπή, σύμφωνα με την εν λόγω διαφοροποιημένη προσέγγιση, δεν θεωρεί ότι τα σφάλματα που εντοπίζονται μέσω ελέγχων συμμόρφωσης σε ορισμένα προγράμματα και κράτη μέλη εμφανίζονται υποχρεωτικά και σε άλλα μη ελεγχθέντα προγράμματα και κράτη μέλη.

Ωστόσο, οι έλεγχοι συμμόρφωσης σχετικά με προγράμματα ή αρχές χαμηλότερου κινδύνου έχουν επίσης δείξει ότι σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί ενίοτε να εντοπιστούν πρόσθετα σφάλματα. Επομένως, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις πληροφορίες αυτές κατά τον υπολογισμό του μέγιστου επιπέδου κινδύνου στην ΕΕΔ για τα σχετικά προγράμματα.

59. Η Επιτροπή εφαρμόζει ελεγκτικές διαδικασίες για να διαπιστώσει με εύλογη βεβαιότητα αν τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρθηκαν από 122 ελεγκτικές αρχές σχετικά με 418 προγράμματα είναι αποδεκτά ή όχι, και αν υπάρχουν ενδείξεις ότι σημαντικά επίπεδα σφάλματος μπορούν να συνεχίσουν να υφίστανται στο επίπεδο κάθε επιχειρησιακού προγράμματος. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσέγγισή της είναι κατάλληλη για τον σκοπό της διασφάλισης.

Όσον αφορά τον ΒΔΕ για τη νομιμότητα και την κανονικότητα που αναφέρεται σε επίπεδο ΓΔ στην ΕΕΔ, η Επιτροπή ακολουθεί μια συντηρητική προσέγγιση για τον υπολογισμό του, η οποία λαμβάνει υπόψη όλα τα επιβεβαιωμένα ποσοστά σφάλματος κατά την εν λόγω ημερομηνία (τη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων) και το μέγιστο ποσοστό σφάλματος για τους ελέγχους που υπόκεινται σε διαδικασία αντιπαράθεσης κατά την υπογραφή. Επιπλέον, στις τρεις τελευταίες ΕΕΔ οι υπηρεσίες της Επιτροπής δημοσίευσαν τη μέγιστη τιμή του ΒΔΕ για τη νομιμότητα και την κανονικότητα, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πιθανές αβεβαιότητες και τις μη επιβεβαιωμένες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ.

Επομένως, η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι ο ΒΔΕ και η μέγιστη τιμή που γνωστοποιούνται στην ΕΕΔ αποτελούν εύλογη και δίκαιη εκτίμηση του κινδύνου για τον προϋπολογισμό για τις σχετικές δαπάνες κατά τη διάρκεια του έτους, με βάση όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ και στο πλαίσιο περιόδου πολυετούς προγραμματισμού (βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 50, 51, 55 και 56).

60. Από το 2019, ο κίνδυνος κατά την πληρωμή για τον τομέα της συνοχής παρουσιάζεται με τη χαμηλότερη και την υψηλότερη τιμή, τόσο στις ΕΕΔ όσο και στην ΕΕΔΕ ανά ταμείο, ανά πολιτική και για το σύνολο της Επιτροπής.

61. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η σύσταση της DAC θα καταστήσει δυνατή την περαιτέρω συμμόρφωση και εναρμόνιση της προσέγγισης για όλα τα Ταμεία υπό την ευθύνη της νέας κοινής υπηρεσίας ελέγχου.

Η Επιτροπή εξέφρασε τις απόψεις της σχετικά με τη χρησιμότητα των ελέγχων βάσει εγγράφων για τη διαδικασία διασφάλισης (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 25, 26, 30 και 58). Η Επιτροπή συμφωνεί επίσης ότι ο κίνδυνος εντοπισμού είναι εγγενής σε κάθε ελεγκτική πρακτική και μπορεί να μετριαστεί σε κάποιο βαθμό μέσω των υφιστάμενων ελεγκτικών διαδικασιών, αλλά δεν μπορεί ποτέ να εξαλειφθεί πλήρως.

62. Το γεγονός ότι ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας μπορούν να αξιολογηθούν μόνο κατά το κλείσιμο των προγραμμάτων είναι εγγενές στοιχείο του πολυετούς πλαισίου και των κανόνων του ΚΚΔ. Η Επιτροπή έχει επίγνωση αυτών των κριτηρίων και των κινδύνων τους και το αποτυπώνει αυτό το γεγονός στην προσέγγισή της για το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού.

Κατά την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών, οι δηλωθείσες δαπάνες δεν μπορούν να θεωρηθούν δυνητικά παράτυπες όσον αφορά τα εν λόγω κριτήρια επιλεξιμότητας που μπορούν να αξιολογηθούν μόνον αργότερα ή κατά το κλείσιμο. Κατά συνέπεια, κατά τον χρόνο της δεδομένης ΕΕΔ, δεν μπορεί να εντοπιστεί και να αναφερθεί ενδεχόμενη παρατυπία και η Επιτροπή δεν έχει καμία βάση για να λάβει υπόψη τυχόν παρόμοιους μελλοντικούς κινδύνους για τα οικεία ετήσια ποσοστά σφάλματος.

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται στην ΕΕΔ επιβεβαιώνονται με βάση όλες τις σχετικές διαθέσιμες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ (βλέπε παράρτημα 5 των ΕΕΔ των ΓΔ, σελίδες 43 και 58 για τη ΓΔ REGIO και τη ΓΔ EMPL, αντίστοιχα, καθώς και την απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 28, 56 και 59).

63. Η ευθύνη του γενικού διευθυντή ως κύριου διατάκτη είναι να διασφαλίζει ότι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται εντός του έτους, στο επίπεδο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, δεν επηρεάζονται από σημαντικά επίπεδα σφάλματος. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, οι γενικοί διευθυντές διατυπώνουν επιφυλάξεις σε επίπεδο προγράμματος ή, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η αναλογικότητα, στο επίπεδο του οικείου μέρους του προγράμματος (προτεραιότητα ή ενδιάμεσος φορέας) για τις δαπάνες που καταβλήθηκαν εντός του ημερολογιακού έτους.

67. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι επιφυλάξεις βασίζονται στις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ, συμπεριλαμβανομένου του αντίκτυπου προηγούμενων ελλείψεων ή αξιολογήσεων στα ποσοστά σφάλματος που έχουν αναφερθεί πιο πρόσφατα και τις ελεγκτικές γνώμες. Για παράδειγμα, στην ΕΕΔ της για το 2020, η ΓΔ EMPL αναφέρει σαφώς ότι τέσσερις επιφυλάξεις βασίζονται σε ελλείψεις ή αμφιβολίες όσον αφορά την αξιοπιστία των ποσοστών σφάλματος που αναφέρθηκαν τα προηγούμενα έτη και δεν επιλύθηκαν κατά τη λήψη των νέων δεσμών εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας. Ως εκ τούτου, η ΓΔ EMPL έχει διατυπώσει επιφυλάξεις για τα εν λόγω προγράμματα, παρά τα θετικά αποτελέσματα που αναφέρονται στη δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές. Ωστόσο, όπως είναι

ευνόητο, η Επιτροπή δεν μπορεί να προβλέψει, κατά την υπογραφή της ΕΕΔ, τα αποτελέσματα μελλοντικών ελέγχων που δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη.

Πλαίσιο 5 – ΓΔ EMPL – Οι επιφυλάξεις διατυπώνονται ελλείψει ολοκληρωμένων πληροφοριών

Η επαλήθευση της νομιμότητας και της κανονικότητας αποτελεί συνεχή διαδικασία έως το κλείσιμο.

Η ΕΕΔ παρέχει εύλογη βεβαιότητα κατά την υπογραφή (30 Απριλίου κάθε έτους), για τις σχετικές δαπάνες εντός του έτους αναφοράς, όπως απαιτείται από τον δημοσιονομικό κανονισμό. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη μεταγενέστερων πληροφοριών που προέρχονται ιδίως από περαιτέρω διενεργούμενους ελέγχους.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση που ανέφερε το ΕΕΣ, οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν διατύπωσαν επιφυλάξεις για το πρόγραμμα κατά την υπογραφή της ΕΕΔ, δεδομένου ότι το τελευταίο ΥΣΠΣ δεν υπερέβαινε το 2 % και η Επιτροπή δεν είχε ενδείξεις για προηγούμενες ελλείψεις. Διαπιστώθηκε ότι ο επακόλουθος έλεγχος της Επιτροπής ανακάλυψε σφάλματα που δεν είχε εντοπίσει η ελεγκτική αρχή, γεγονός που αύξησε το ΥΣΠΣ σε ποσοστό άνω του 2 %.

Ωστόσο, αυτό δεν συμβαίνει πάντοτε και οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν μπορούν να προδικάσουν ποια θα μπορούσαν να είναι τα οριστικά ποσοστά σφάλματος μετά από μεταγενέστερους ελέγχους.

Ως εκ τούτου, στη συγκεκριμένη περίπτωση που ανέφερε το ΕΕΣ, μια επιφύλαξη δεν θα ήταν δικαιολογημένη κατά την υπογραφή της ΕΕΔ. Επιπλέον, το ΥΣΠΣ που σχετίζεται με το εν λόγω ΕΠ για τη λογιστική χρήση 2017/2018 επικαιροποιήθηκε αποτελεσματικά από τη ΓΔ EMPL στην επόμενη ΕΕΔ σε 4,38 %, ώστε να αντικατοπτρίζει τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργήθηκε, και μετά την επιβεβαίωση της εφαρμογής των απαιτούμενων πρόσθετων δημοσιονομικών διορθώσεων, το ΥΣΠΣ αναπροσαρμόστηκε εκ νέου σε 2 %.

69. Οι επίτροποι ενημερώνονται σχετικά με την κατάρτιση και το περιεχόμενο των ΕΕΔ πριν από την υπογραφή τους από τον κύριο διατάκτη.

71. Η αξιολόγηση της ποιότητας των σχεδίων ΕΕΔ είναι μια προσεκτική και δομημένη διαδικασία που περιλαμβάνει εκτεταμένες επαφές μεταξύ των κεντρικών υπηρεσιών και των αρμόδιων ΓΔ. Οι κεντρικές υπηρεσίες ελέγχουν τη συμμόρφωση με τις οδηγίες, την ποιότητα των παρεχόμενων πληροφοριών και τη συνέπεια της αξιολόγησης με τις υποκείμενες πληροφορίες. Λαμβάνουν την υποστήριξη άλλων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου (στο εξής: IAS), σχετικά με την ορθότητα των πληροφοριών για το ελεγκτικό έργο της IAS.

Διοργανώνονται συνεδριάσεις αξιολόγησης από ομοτίμους με στόχο τη διασφάλιση της συνοχής κατά την αντιμετώπιση παρόμοιων ζητημάτων σε ομάδες των ΓΔ.

Ενώ κάθε κύριος διατάκτης παραμένει ο καθ' ύλην αρμόδιος και έχει τον τελευταίο λόγο σχετικά με την ΕΕΔ του, οι ΓΔ καλούνται να εξετάσουν τις παρατηρήσεις και τα σχόλια που προκύπτουν από την αξιολόγηση της ποιότητας και από κάθε αξιολόγηση από ομοτίμους για τη βελτίωση του σχεδίου ΕΕΔ.

73. Στην ΕΕΔΕ, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τους κινδύνους κατά την πληρωμή που γνωστοποιήθηκαν από τις ΓΔ στις ΕΕΔ τους, οι οποίες υποβλήθηκαν σε προσεκτική και δομημένη αξιολόγηση της ποιότητας (βλέπε σημείο 71). Όπως εξηγείται στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 60, η ΕΕΔΕ γνωστοποιεί μια χαμηλότερη τιμή, καθώς και μια υψηλότερη τιμή για τον κίνδυνο κατά την πληρωμή των κονδυλίων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής που αντιστοιχεί στην εκτίμηση του μέγιστου κινδύνου (χειρότερο σενάριο). Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό το εύρος του κινδύνου κατά την πληρωμή είναι η καλύτερη εκτίμηση για να εκφραστεί η έκθεση στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

74. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι λεπτομερείς οδηγίες και κατευθύνσεις προς τις υπηρεσίες και η αξιολόγηση της ποιότητας από τις κεντρικές υπηρεσίες διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες και τα δεδομένα που περιέχονται στις ΕΕΔ αποτελούν συναφή και αξιόπιστη πηγή για την ΕΕΔΕ.

Η ΕΕΔΕ υπόκειται σε αυστηρή προπαρασκευαστική διαδικασία και διαδικασία λήψης αποφάσεων: συνυποστήριξη από τη Γενική Γραμματεία και την Επιτροπή Προϋπολογισμών, διυπηρεσιακές διαβουλεύσεις και πλήρης διαδικασία έγκρισης από το Σώμα, συμπεριλαμβανομένων ειδικών συνεδριάσεων των ιδιαίτερων γραφείων του επιτρόπου.

Επιπλέον, οι κεντρικές υπηρεσίες λαμβάνουν λεπτομερείς κατευθύνσεις από το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης σχετικά με το περιεχόμενο και τη δομή της ΕΕΔΕ. Αυτό συμβαίνει σε καίριες στιγμές της προετοιμασίας της έκθεσης: κατά την έναρξη της διαδικασίας και μετά τις αξιολογήσεις από ομοτίμους της ΕΕΔ.

Με βάση τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω (βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 71 και 73), η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στην ΕΕΔΕ είναι συναφείς και αξιόπιστες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

75. Όπως επίσης αναγνωρίζεται από το ΕΕΣ, ο κανονισμός προβλέπει ότι η αποδοχή των λογαριασμών και η αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών αποτελούν δύο διακριτές διαδικασίες. Η επαλήθευση των ποσοστών σφάλματος βασίζεται σε όλες τις δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, ιδίως στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και στις ελεγκτικές γνώμες των ελεγκτικών αρχών.

76. Το σύστημα διασφάλισης της Επιτροπής είναι σχεδιασμένο κατά τέτοιον τρόπο ώστε να προσφέρει στους γενικούς διευθυντές τη δυνατότητα να διασφαλίζουν βεβαιότητα για καθένα από τα 418 επιμέρους ΕΠ, με βάση την υποχρέωση την οποία υπέχουν ως κύριοι διατάκτες. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσέγγισή της είναι κατάλληλη για τον σκοπό της διασφάλισης, λαμβάνοντας υπόψη την απαραίτητη ισορροπία που πρέπει να επιτευχθεί μεταξύ των στόχων της (διασφάλιση), των μέσων επίτευξής της (πόροι και διαθέσιμος χρόνος) και του αριθμού των δεσμών εγγράφων / προγραμμάτων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που πρέπει να επανεξεταστούν.

Όσον αφορά τον ΒΔΕ για τη νομιμότητα και την κανονικότητα που αναφέρεται σε επίπεδο ΓΔ στην ΕΕΔ, η Επιτροπή εφαρμόζει συντηρητική προσέγγιση για τον υπολογισμό του, η οποία λαμβάνει υπόψη όλα τα επιβεβαιωμένα ποσοστά σφάλματος κατά την εν λόγω ημερομηνία και τα μέγιστα ποσοστά σφάλματος όταν οι έλεγχοι υπόκεινται σε διαδικασία αντιπαράθεσης κατά την υπογραφή. Επομένως, οι υπηρεσίες της Επιτροπής γνωστοποίησαν στις τρεις τελευταίες ΕΕΔ τη μέγιστη τιμή του εν λόγω ΒΔΕ, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πιθανές αβεβαιότητες και τις μη επιβεβαιωμένες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ.

Επομένως, η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι οι ΒΔΕ και η μέγιστη τιμή που δημοσιεύονται στην ΕΕΔ αποτελούν εύλογη και δίκαιη εκτίμηση του κινδύνου για τον προϋπολογισμό για τις σχετικές δαπάνες κατά τη διάρκεια του έτους, με βάση όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ και στο πλαίσιο περιόδου πολυετούς προγραμματισμού (βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 50, 51, 55 και 56).

77. Το κανονιστικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020 (άρθρο 139 παράγραφος 5 του ΚΚΔ) διαχωρίζει ρητά τα ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας από την αποδοχή των λογαριασμών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν έχει νομική βάση για να μην αποδεχθεί τους λογαριασμούς λόγω του σημαντικού υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος και/ή των μη διορθωμένων παράτυπων δαπανών που παραμένουν στους πιστοποιημένους λογαριασμούς. Ωστόσο, μετά την αποδοχή των λογαριασμών, η Επιτροπή συνεχίζει τις εργασίες της όσον αφορά τυχόν εκκρεμή ζητήματα

νομιμότητας και κανονικότητας, με πλήρη τήρηση των κανονιστικών όρων. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή μπορεί πάντα να διακόψει την καταβολή του υπολοίπου των λογαριασμών που έγιναν αποδεκτοί, εάν είναι θετικό, ή, συχνότερα, να προβεί αμέσως στην εκτέλεση του σχετικού εντάλματος είσπραξης και ακολούθως να κινήσει διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης, για παράδειγμα ως αποτέλεσμα των ελέγχων κανονικότητας σύμφωνα με τα άρθρα 144 και 145 του ΚΚΔ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, παράλληλα με τη διαδικασία αποδοχής των λογαριασμών, αυτά τα επόμενα βήματα διασφαλίζουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ (βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 77).

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά την περίοδο 2021-2027, ο κανονισμός την υποχρεώνει να απορρίψει τους υποβληθέντες λογαριασμούς εάν το υπολειπόμενο σφάλμα σε αυτούς παραμένει άνω του 2 % (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 1).

Σύσταση 1 – Η Επιτροπή πρέπει να προτείνει νομοθετική αναθεώρηση προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η παρακράτηση πληρωμών προστατεύεται επαρκώς πριν από την αποδέσμευσή της

Η Επιτροπή δεν αποδέχεται αυτήν τη σύσταση.

Στον ΚΚΔ 2021-2027, ο οποίος εγκρίθηκε πρόσφατα από τον συννομοθέτη, προβλέπεται παρακράτηση του 5 % μέχρι την αποδοχή των ετήσιων λογαριασμών υπό νέο όρο που αποσκοπεί στην περαιτέρω διασφάλιση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Αυτός ο όρος απαιτεί από τα κράτη μέλη να προβαίνουν στις απαραίτητες διορθώσεις για τη μείωση του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς στο 2 % ή χαμηλότερο πριν από την υποβολή των λογαριασμών στην Επιτροπή (βλέπε άρθρο 98 παράγραφος 5 του ΚΚΔ 2021-2027). Διαφορετικά, οι λογαριασμοί δεν γίνονται αποδεκτοί και η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεσμεύσει την παρακράτηση πληρωμών. Επιπλέον, παραμένει η νομική δυνατότητα να διακοπεί η πληρωμή του υπολοίπου, εάν είναι θετικό, και η αποδέσμευση της παρακράτησης του 5 % των λογαριασμών που έχουν γίνει αποδεκτοί (εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 96 παράγραφος 1 του νέου ΚΚΔ).

Επιπλέον, το νομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 εξακολουθεί να παρέχει στην Επιτροπή τα απαραίτητα μεταγενέστερα νομικά εργαλεία για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ όταν εντοπίζονται παρατυπίες σε λογαριασμούς που έχουν γίνει αποδεκτοί (δημοσιονομικές διορθώσεις) και τροποποιεί τις προϋποθέσεις για τις καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις (βλέπε άρθρο 104 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΚΚΔ 2021-2027).

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η εξάρτηση της αποδοχής των λογαριασμών από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της νομιμότητας/κανονικότητας, όπως προτείνει το ΕΕΣ, θα επιβράδυνε σημαντικά την ετήσια διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών από την Επιτροπή.

78. Η Επιτροπή επιδιώκει την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των στόχων (διασφάλιση), των μέσων για την επίτευξή της (πόροι και διαθέσιμος χρόνος) και του αριθμού των προγραμμάτων που πρέπει να επανεξεταστούν (πάνω από 300 δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας για 418 προγράμματα ετησίως).

Η Επιτροπή υπογραμμίζει τη χρησιμότητα των ελέγχων βάσει εγγράφων που διενεργεί κάθε χρόνο για κάθε πρόγραμμα. Η προσέγγιση αυτή είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική και επαρκής για τα προγράμματα που διαπιστώνεται ότι αναφέρουν αξιόπιστα χαμηλά ποσοστά σφάλματος σε ετήσια βάση. Για τα προγράμματα αυτά, η επαναλαμβανόμενη επανεκτέλεση από την Επιτροπή σε ετήσια βάση δεν θα αποτελούσε αποδοτική χρήση των πόρων ελέγχου.

Η Επιτροπή εξετάζει διεξοδικά το περιεχόμενο κάθε δέσμης εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και αξιολογεί την ποιότητα και την πληρότητα των παρεχόμενων πληροφοριών,

λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία που συγκεντρώνονται κατά τους ελέγχους. Ειδικότερα, επαληθεύει τις μεθόδους δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκαν, τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος που αναφέρθηκαν, τον τρόπο με τον οποίο αξιολογήθηκαν τα ζητήματα που εντοπίστηκαν και τα συμπεράσματα που συνήγαγαν οι ελεγκτικές αρχές. Η Επιτροπή εξετάζει ακόμη και ορισμένους φακέλους κατά τη διάρκεια των εν λόγω ελέγχων βάσει εγγράφων, οι οποίοι συμπληρώνονται με επιτόπιες διερευνητικές αποστολές για την αποσαφήνιση των πραγματικών περιστατικών, όποτε απαιτείται.

Ως εκ τούτου, οι έλεγχοι βάσει εγγράφων επιτρέπουν στην Επιτροπή να επιτύχει, με βάση τη συσσωρευμένη πείρα της σχετικά με τις ελεγκτικές αρχές και τα προγράμματα, ένα ορισμένο επίπεδο βεβαιότητας για όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα και τις δαπάνες τους. Μπορούν επίσης να αντιμετωπίσουν ορισμένα ζητήματα νομιμότητας και κανονικότητας και συμπληρώνονται με διερευνητικές αποστολές και εμπεριστατωμένη εξέταση των εγγράφων εργασίας σε ορισμένες περιπτώσεις. Επιτρέπουν τον εντοπισμό κινδύνων με βάση περαιτέρω επιτόπιους ελέγχους επανεκτέλεσης (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 25, 26 και 30).

79. Όπως αναφέρεται στη στρατηγική έλεγχου της Επιτροπής, το ελεγκτικό έργο επικεντρώνεται στις ελεγκτικές αρχές τις οποίες η Επιτροπή δεν μπορούσε ακόμη να εμπιστευτεί αρκετά, για τις οποίες διενεργήθηκε περιορισμένη επανεξέταση έως τώρα ή για τις οποίες προέκυψαν νέοι κίνδυνοι. Ωστόσο, πρέπει να πραγματοποιηθεί ένα ορισμένο επίπεδο ελεγκτικών εργασιών και για άλλες ελεγκτικές αρχές, γεγονός που θα διασφαλίσει την κάλυψη των κύριων ελεγκτικών αρχών σε βάθος χρόνου. Η εν λόγω πτυχή λήφθηκε υπόψη κατά την κατάρτιση του σχεδίου ελέγχου της Επιτροπής, ιδίως στην περίπτωση της ΓΔ EMPL το 2019 (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 36).

Η νέα κοινή διεύθυνση ελέγχου για τη συνοχή (στο εξής: DAC) θα διασφαλίσει την περαιτέρω τεκμηρίωση και τη σαφή γνωστοποίηση του τρόπου με τον οποίο εφαρμόστηκαν η δική της αξιολόγηση κινδύνου καθώς και άλλα κριτήρια για την κατάρτιση του οικείου σχεδίου ελέγχου.

80. Έχοντας υπόψη την ανάγκη για ισορροπία που αναφέρεται στην απάντηση στο σημείο 78 ανωτέρω, η Επιτροπή συμφωνεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις τα ελεγκτικά τεκμήρια θα πρέπει να βελτιωθούν. Η νέα κοινή υπηρεσία ελέγχου για τη συνοχή θα διασφαλίσει ότι όλοι οι ελεγκτές τηρούν τις ισχύουσες απαιτήσεις.

Όσον αφορά τις δύο περιπτώσεις που έθεσε το ΕΕΣ, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στη μία περίπτωση το ζήτημα έχει περιορισμένο δημοσιονομικό αντίκτυπο στον υπολειπόμενο κίνδυνο, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή, και ότι στη δεύτερη περίπτωση μπορεί να χρειαστεί περαιτέρω αξιολόγηση, όπως επεξηγείται στις απαντήσεις της στα σημεία 39 και 40.

81. Σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2α του ΚΚΔ, η Επιτροπή πρέπει να ολοκληρώσει την οικεία έκθεση ελέγχου εντός 3 μηνών, με βάση τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους οι ελεγκτές σε εκείνο το στάδιο.

Κατά γενικό κανόνα, οι αρχές των κρατών μελών εφαρμόζουν τις διορθώσεις που συνιστά η Επιτροπή στις οικείες εκθέσεις ελέγχου, κατόπιν ανταλλαγής επιχειρημάτων στο πλαίσιο των διαδικασιών αντιπαραθέσεως, προκειμένου να χρησιμοποιήσουν εκ νέου τα Ταμεία τα οποία, συνεπώς, απελευθερώνονται για άλλα επιλέξιμα έργα (άρθρο 145 παράγραφος 5 του ΚΚΔ).

Σε περίπτωση συνεχιζόμενης διαφωνίας, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει κατά το στάδιο παρακολούθησης όλες τις πρόσθετες πληροφορίες ή τα νέα στοιχεία που παρέχονται από το κράτος μέλος ως απάντηση στην τελική έκθεση ελέγχου, καθώς η Επιτροπή έχει την υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας με τα κράτη μέλη, όπως υπενθύμισε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σε πολλές αποφάσεις σχετικά με τις διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης της Επιτροπής.

Το ίδιο ισχύει για την από μέρους της Επιτροπής παρακολούθηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου του ΕΕΣ, όταν τα κράτη μέλη παρέχουν πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 45 και 46).

82. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης είναι χρονοβόρες και πολύπλοκες. Οι κανονιστικές διατάξεις (άρθρο 145 του ΚΚΔ) υποχρεώνουν την Επιτροπή να ακολουθήσει ορισμένα διαδικαστικά βήματα προτού λάβει τελική απόφαση σχετικά με οποιαδήποτε πιθανή δημοσιονομική διόρθωση. Σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας και της καλόπιστης συνεργασίας, η Επιτροπή υποχρεούται επίσης να λαμβάνει υπόψη κάθε συμπληρωματική πληροφορία που παρέχεται από το κράτος μέλος σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας δημοσιονομικής διόρθωσης.

Όσον αφορά τις καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις, η Επιτροπή πρέπει επίσης να τηρεί τα αυστηρά κριτήρια για τις εν λόγω διορθώσεις που καθορίζονται από τον συννομοθέτη βάσει του άρθρου 145 παράγραφος 7 του ΚΚΔ, τα οποία απαιτούν προσεκτική ανάλυση της σοβαρής έλλειψης, όπως ορίζεται στον κανονισμό, καθώς και των μέτρων που έλαβε το κράτος μέλος, λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσθετες πληροφορίες που συγκεντρώνονται καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας δημοσιονομικής διόρθωσης. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να επιβεβαιώσει αν οι ζητούμενες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις θα πρέπει να είναι καθαρές ή όχι πριν από την ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 47 και 49).

83. Το γεγονός ότι ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας μπορούν να αξιολογηθούν μόνο κατά το κλείσιμο των προγραμμάτων είναι εγγενές στοιχείο του πολυετούς πλαισίου και των κανόνων του ΚΚΔ. Κατά την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών, οι δηλωθείσες δαπάνες δεν μπορούν να θεωρηθούν δυνητικά παράτυπες όσον αφορά τα εν λόγω κριτήρια επιλεξιμότητας που μπορούν να αξιολογηθούν μόνον αργότερα ή κατά το κλείσιμο. Κατά συνέπεια, κατά τον χρόνο της δεδομένης ΕΕΔ, δεν μπορεί να εντοπιστεί και να αναφερθεί ενδεχόμενη παρατυπία και η Επιτροπή δεν έχει καμία βάση για να λάβει υπόψη τυχόν παρόμοιους μελλοντικούς κινδύνους για τα οικεία ετήσια ποσοστά σφάλματος.

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται στην ΕΕΔ επιβεβαιώνονται με βάση όλες τις σχετικές πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ (βλέπε παράρτημα 5 των ΕΕΔ των ΓΔ, σελίδες 43 και 58 για τη ΓΔ REGIO και τη ΓΔ EMPL, αντίστοιχα, καθώς και την απάντηση στα σημεία 28, 56 και 59).

Κατά το κλείσιμο, η Επιτροπή θα εξετάζει συστηματικά κάθε πρόγραμμα ώστε να διασφαλίζεται ότι το επίπεδο των παράτυπων δαπανών είναι χαμηλότερο από το επίπεδο σημαντικότητας. Για τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020, η διαδικασία κλεισίματος αναμένεται να ξεκινήσει το 2025.

Σύσταση 2 – Η Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει τις ελεγκτικές εργασίες της, την τεκμηρίωση του ελέγχου και τη διαδικασία ελέγχου

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει αυτήν τη σύσταση.

α) Η Επιτροπή αποδέχεται το μέρος α) της σύστασης.

Σύμφωνα με τη στρατηγική ελέγχου της Επιτροπής, το σχέδιο ελέγχου βασίζεται στα αποτελέσματα της αξιολόγησης κινδύνου. Ωστόσο, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου και προηγούμενες συστάσεις, λαμβάνονται επίσης υπόψη άλλα κριτήρια, όπως η παρακολούθηση και η κάλυψη των κύριων ελεγκτικών αρχών σε βάθος χρόνου.

Στο πλαίσιο της νεοσυσταθείσας κοινής διεύθυνσης ελέγχου για τη συνοχή (DAC), η Επιτροπή ενισχύει περαιτέρω τη διαδρομή ελέγχου για την κατάρτιση του σχεδίου ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της σαφούς σύνδεσης με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κινδύνου, καθώς και με άλλα σχετικά κριτήρια.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα στοιχεία β) και γ) της σύστασης 2:

Η Επιτροπή αποδέχεται τα μέρη β) και γ) της σύστασης.

Σε συνέχεια της προηγούμενης πρακτικής της, η Επιτροπή ενισχύει περαιτέρω τη διαδρομή ελέγχου και τη διαδικασία επανεξέτασης των ελεγκτικών εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι κατάλογοι ελέγχου και άλλα ελεγκτικά τεκμήρια είναι επαρκώς λεπτομερή ώστε να επιτρέπουν την επανεξέταση, μεταξύ άλλων από εξωτερικό ελεγκτή.

Στο πλαίσιο της νεοσυσταθείσας DAC, η Επιτροπή επί του παρόντος επανεξετάζει και εναρμονίζει τη μεθοδολογία ελέγχου, καλύπτοντας επίσης τη διαδρομή ελέγχου και τη διαδικασία επανεξέτασης.

δ) Η Επιτροπή δεν δέχεται το μέρος δ) της σύστασης.

Η Επιτροπή γνωστοποιεί κάθε χρόνο στην οικεία ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) τα επιβεβαιωμένα ποσοστά σφάλματος της προηγούμενης λογιστικής χρήσης για όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα και αναφέρει εκείνα για τα οποία οι ελεγκτικές εργασίες βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή επικοινωνεί με το κράτος μέλος σχετικά με τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που υπολογίστηκαν εκ νέου στο πλαίσιο των συγκεκριμένων εκθέσεων ελέγχου. Στη συνέχεια, το επιβεβαιωμένο ποσοστό σφάλματος γνωστοποιείται στην επιστολή κλεισίματος του ελέγχου ή, κατά περίπτωση, σε απόφαση της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική διόρθωση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οποιαδήποτε χωριστή συμπληρωματική ανακοίνωση σχετικά με το θέμα αυτό για περισσότερα από 400 προγράμματα για δεκαετή περίοδο υλοποίησης θα δημιουργούσε περιττό διοικητικό φόρτο για τις υπηρεσίες της.

84. Στόχος του δειγματοληπτικού ελέγχου κατά τη διάρκεια του ελέγχου συμμόρφωσης της Επιτροπής είναι να αξιολογηθεί αν η Επιτροπή μπορεί να στηριχτεί στις εργασίες των ελεγκτικών αρχών και στα οικεία αναφερόμενα ποσοστά σφάλματος. Αυτό γίνεται κυρίως μέσω της επανεκτέλεσης ελέγχων πράξεων σε δειγματοληπτική βάση, λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας του ελέγχου και των διαθέσιμων πόρων. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την επανεξέταση της μεθοδολογίας ελέγχου της ελεγκτικής αρχής, παρέχει επαρκή βάση για την άντληση συμπερασμάτων σχετικά με την αξιοπιστία των εργασιών της ελεγκτικής αρχής.

Επιπλέον, όταν εντοπίζονται σφάλματα στο επανεξετασθέν δείγμα, μέσω των ελεγκτικών διαδικασιών της Επιτροπής προβλέπεται η συνέχιση της συστηματικής αξιολόγησης του αν τα εν λόγω σφάλματα μπορούν να παρουσιαστούν ξανά στο υπόλοιπο δείγμα της ελεγκτικής αρχής.

Όσο βρίσκονται σε εξέλιξη η εν λόγω αξιολόγηση και τυχόν σχετικές επαληθεύσεις, το ΥΣΠΣ που αναφέρεται στο πλαίσιο του ΒΔΕ της ΕΕΔ για τη νομιμότητα και την κανονικότητα λαμβάνει υπόψη την αβεβαιότητα αυτή. Αυτό αντικατοπτρίζεται στον μέγιστο κίνδυνο για τα σχετικά προγράμματα και, ως εκ τούτου, τα εν λόγω υπολειπόμενα συνολικά ποσοστά σφάλματος παραμένουν μη επιβεβαιωμένα έως ότου εκτελεστούν όλες οι εργασίες.

85. Με βάση την απάντησή της στο σημείο 84, η Επιτροπή θεωρεί ότι εφαρμόζει μια επαρκώς συνετή προσέγγιση για την εκτίμηση των ΒΔΕ που επιβεβαιώθηκαν από τους γενικούς διευθυντές για τις σχετικές δαπάνες του έτους αναφοράς, σύμφωνα με προηγούμενες συστάσεις της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ.

Οι ΒΔΕ της ΕΕΔ αποτελούν εκτίμηση του συνολικού κινδύνου κατά την πληρωμή για τα προγράμματα του τομέα συνοχής που ελήφθησαν από κοινού κατά τη γνωστοποίησή τους, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες εκείνη τη στιγμή. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι ΒΔΕ περιλαμβάνουν μέγιστο κίνδυνο, όπως γνωστοποιείται στις ΕΕΔ των ΓΔ REGIO και EMPL για το 2019 και το 2020. Μολονότι είναι χαμηλότερο από την εκτίμηση του ΕΕΣ για το ποσοστό σφάλματος, τα δύο τελευταία χρόνια το εν λόγω εύρος βρίσκεται εντός του διαστήματος που υπολόγισε το ΕΕΣ για τη δήλωση αξιοπιστίας του.

Επομένως, η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι το εύρος τιμών (ΒΔΕ και η μέγιστη τιμή του) που δημοσιεύεται στην ΕΕΔ αντικατοπτρίζει μια εύλογη και δίκαιη εκτίμηση των ποσοστών σφάλματος για κάθε πρόγραμμα και σωρευτικά για όλα τα προγράμματα, με βάση όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ.

86. Σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο 2014-2020, τα κράτη μέλη πιστοποιούν τις δαπάνες και αναφέρουν τα αποτελέσματα των δικλίδων ελέγχου και των ελέγχων τους στις δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που υποβάλλουν έως τις 15 Φεβρουαρίου κάθε έτους.

Οι επιφυλάξεις στις ΕΕΔ βασίζονται σε όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την υπογραφή της ΕΕΔ, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων του αντίκτυπου προηγούμενων ανεπαρκειών στα ποσοστά σφάλματος που έχουν αναφερθεί πιο πρόσφατα και τις ελεγκτικές γνώμες. Παραδείγματος χάρι, στην ΕΕΔ της για το 2020, η ΓΔ EMPL δήλωσε σαφώς ότι τέσσερις επιφυλάξεις βασίζονταν σε ελλείψεις ή αμφιβολίες όσον αφορά την αξιοπιστία των ποσοστών σφάλματος που αναφέρθηκαν τα προηγούμενα έτη και δεν είχαν επιλυθεί κατά τη λήψη των νέων, πιο θετικών δεσμών εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας. Επομένως, σε περίπτωση αμφιβολιών ή εντοπισμένων κινδύνων, η Επιτροπή εφαρμόζει συνετή προσέγγιση για τη δική της υποβολή εκθέσεων στην ΕΕΔ και εκτιμά το επίπεδο κινδύνου για τα σχετικά προγράμματα σε κατ' αποκοπή ποσοστό και διατυπώνει πρόσθετες επιφυλάξεις όπου χρειάζεται.

Η επαλήθευση της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών είναι μια συνεχής διαδικασία κατά τη διάρκεια της περιόδου που προβλέπεται στον κανονισμό για τη διενέργεια ελέγχων, ενώ η ΕΕΔ παρέχει μια συνοπτική εικόνα της κατάστασης σε δεδομένη χρονική στιγμή (Απρίλιος), για τις σχετικές δαπάνες εντός του έτους αναφοράς (απαίτηση του δημοσιονομικού κανονισμού). Κατά την υπογραφή της ΕΕΔ, είναι ευνόητο ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να προβλέψει τα αποτελέσματα των ελέγχων που θα διενεργηθούν μετά την εν λόγω ημερομηνία.

Σύσταση 3 – Η Επιτροπή πρέπει να ενισχύσει τις βασικές συνιστώσες των πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα που παρέχονται στις ΕΕΔ

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει αυτήν τη σύσταση.

α) Η Επιτροπή δεν δέχεται το μέρος α) της σύστασης.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το εύρος των ΒΔΕ, συμπεριλαμβανομένων των μέγιστων κινδύνων που γνωστοποιούνται στις ΕΕΔ, αποτελεί εύλογη και δίκαιη εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος για τις σχετικές δαπάνες του έτους, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες κατά την υπογραφή και τυχόν εναπομείνασα αβεβαιότητα για μερικά προγράμματα.

Η Επιτροπή, σύμφωνα με την εν λόγω διαφοροποιημένη προσέγγιση, δεν θεωρεί ότι τα σφάλματα που εντοπίζονται μέσω ελέγχων συμμόρφωσης σε ορισμένα προγράμματα και κράτη μέλη εμφανίζονται υποχρεωτικά και σε άλλα μη ελεγχθέντα προγράμματα και κράτη μέλη.

β) Η Επιτροπή αποδέχεται το μέρος β) της σύστασης.

Στις τελευταίες ΕΕΔ (που δεν υπόκεινται στον έλεγχο του ΕΕΣ), η Επιτροπή προσπάθησε να εξηγήσει, σε μια σύντομη επισκόπηση με επεξηγήσεις και παραδείγματα, τον τρόπο με τον οποίο οι ΓΔ αποκόμισαν εύλογη βεβαιότητα για κάθε πρόγραμμα. Στην ΕΕΔ περιγράφονται οι προηγούμενες ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στα αναφερόμενα ποσοστά σφάλματος και τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για τη βελτίωση της κατάστασης (βλέπε σελίδες επισκόπησης 27-30 της ΕΕΔ της ΓΔ REGIO και σελίδες 45-53 της ΕΕΔ της ΓΔ EMPL και παραρτήματα 7B και 7O και 7 στις ΕΕΔ της ΓΔ REGIO και της ΓΔ EMPL για το 2020, αντίστοιχα).

Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να γνωστοποιεί με σαφήνεια στο παράρτημα 5 των ΕΕΔ τα «κριτήρια σημαντικότητας» για τη διατύπωση επιφυλάξεων, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πρόσφατες πληροφορίες που παρέχονται στις δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας,

συμπεριλαμβανομένων των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος (βλέπε σελίδες 44 και 58 αντίστοιχα των παρατηρημάτων των ΕΕΔ της ΓΔ REGIO και της ΓΔ EMPL για το 2020).

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 87 και 88:

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι λεπτομερείς οδηγίες και κατευθύνσεις που δόθηκαν στις υπηρεσίες και η αξιολόγηση της ποιότητας που διενεργήθηκε από τις κεντρικές υπηρεσίες διασφαλίζουν ότι οι εκτιμήσεις που περιέχονται στις ΕΕΔ και συγκεντρώνονται στην ΕΕΔΕ αντιπροσωπεύουν την εύλογη και δίκαιη εικόνα του κινδύνου κατά την πληρωμή για τις σχετικές δαπάνες του έτους.

Η ΕΕΔΕ υπόκειται σε αυστηρή προπαρασκευαστική διαδικασία και διαδικασία λήψης αποφάσεων: συνυποστήριξη από τη Γενική Γραμματεία και την Επιτροπή Προϋπολογισμών, διωπηρεσιακές διαβουλεύσεις και πλήρης διαδικασία έγκρισης από το Σώμα, συμπεριλαμβανομένων ειδικών συνεδριάσεων των ιδιαίτερων γραφείων του επιτρόπου. Επιπλέον, οι κεντρικές υπηρεσίες λαμβάνουν λεπτομερείς κατευθύνσεις από το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης σχετικά με το περιεχόμενο και τη δομή της ΕΕΔΕ. Αυτό συμβαίνει σε κρίσιμες στιγμές της προετοιμασίας της έκθεσης: κατά την έναρξη της διαδικασίας και μετά τις αξιολογήσεις από ομοτίμους των ΕΕΔ (βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 71, 73 και 74).

Σύσταση 4 – Οι κεντρικές υπηρεσίες πρέπει να λαμβάνουν οδηγίες για την εκπόνηση της ΕΕΔΕ από τον καθ' ύλην αρμόδιο, το Σώμα των Επιτρόπων

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει αυτήν τη σύσταση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι, δεδομένης της διαδικασίας που ισχύει για την εκπόνησή της (βλέπε τις απαντήσεις της στα σημεία 71 έως 74), το περιεχόμενο της ΕΕΔΕ είναι συναφές και αξιόπιστο.

Η Επιτροπή θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο οι κύριες κατευθύνσεις που παρέχονται από το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης στις κεντρικές υπηρεσίες σχετικά με το περιεχόμενο και τη δομή της ΕΕΔΕ θα μπορούσαν να ενισχυθούν περαιτέρω τα επόμενα έτη και θα υπενθυμίσει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες όσον αφορά την κατάρτιση και την επανεξέταση της ΕΕΔ και την κατάρτιση της ΕΕΔΕ, όπως ορίζεται στις ρυθμίσεις διακυβέρνησης της Επιτροπής.

Το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης, στην κορυφή της δομής εταιρικής διακυβέρνησης της Επιτροπής, επιβλέπει την κατάρτιση της ΕΕΔΕ και, ως εκ τούτου, είναι το κατάλληλο όργανο για την παροχή καθοδήγησης σχετικά με το περιεχόμενο της έκθεσης. Τα ιδιαίτερα γραφεία του προέδρου και του επιτρόπου που είναι αρμόδιοι για τον προϋπολογισμό, ως παρατηρητές στο συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης, συμμετέχουν στις εν λόγω συζητήσεις.